

REPUBLIKA

Rok X

LÓDZ. SOBOTA, 20 SIERPNIĄ 1932 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 249

Dziś -- pogrzeb p. Prezydentowej Mościckiej. Cała Polska serdecznie spólczuje z Pierwszym Obywatелеm Rzeczypospolitej.

Kondolencja Ojca Świętego. — Rząd, dyplomacja oraz liczne delegacje wezmą udział w pogrzebie.

Warszawa, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Dzisiaj o godzinie 19-ej odbędzie się ekspozycja zwłok ś.p. Małżonki Prezydenta Rzeczypospolitej, Michaliny Mościckiej, z kaplicy Zamku do kościoła św. Jana.

W eksportacji wzięły udział Prezydent Rzeczypospolitej, oraz członkowie domu cywilnego i wojskowego.

Warszawa, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Jutro przed południem odbędzie się pogrzeb ś.p. Michaliny Mościckiej.

O godzinie 9 min. 20 zgromadzą się na Placu Zamkowym organizacje i delegacje ze sztandarami i wieńcami.

O godzinie 9 minut 45 w katedrze św. Jana zgromadzą się przedstawiciele rządu, z prezesem Rady Ministrów na czele, generałicja, wyżsi urzędnicy państwowi, korpus dyplomatyczny, przedstawiciele władz samorządowych prezydja organizacji i stowarzyszeń.

P. Prezydent przejdzie z Zamku kruzgankami do katedry.

O godzinie 10-ej rozpocznie się uroczyste nabożeństwo żałobne.

Po nabożeństwie trumna ze zwłokami wyniesiona będzie przez urzędników kancelarii i oficerów gabinetu wojskowego p. Prezydenta poczem ustawiona będzie na karawanie.

Orkiestra policyjna wykona szereg utworów religijnych. Następnie kondukt żałobny ruszy w stronę cmentarza Powązkowskiego.

Na czele konduktu kroczyć będą delegacje z wieńcami i sztandarami, oraz duchowieństwo.

Za karawanem postępować będzie p. Prezydent wraz z rodziną, członkowie domu cywilnego i wojskowego, prezes Rady Ministrów oraz rząd „in corpore”, marszałkowie Sejmu i Senatu, korpus dyplomatyczny, wyżsi urzędnicy państwowi, delegacje samorządu, prezydja zrzeszeń i organizacji i t.d.

Na Zamku.

Warszawa, 19 sierpnia.

Z powodu zgonu Małżonki p. Prezydenta Rzplitej, przez cały dzień dzisiejszy przybywali na Zamek przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, miejscich organizacji i stowarzyszeń społecznych, wpisując się do księgi kondolencyjnej.

Stolica oddaje ostatni hołd

zwłokom ś. p. Michaliny Mościckiej

Warszawa, 19 sierpnia.

Zwłoki ś. p. Michaliny Mościckiej, spoczywają w otwartej trumnie w kaplicy zamkowej na wysokim katafalku przybrany zieleńią i krepą.

Przed wejściem stoi krewa honorowa kompanji zamkowej. Przy bramie zegarowej na zamku wywieszono choągiew żałobne. W salach oficerskiej, ramiowskiej, i innych płoną okryte krepą.

O g. 9.30 biskup połowy Gal' odprawił w kaplicy zamkowej mszę żałobną za spokój duszy ś. p. Mościckiej.

Na nabożeństwie obecny był P. Prezydent Rzplitej z rodziną prezes rady

P. Prezydent przyjął kondolencje osobicie: od marszałka Sejmu, Światalskiego, marszałka Senatu, Raczkiewicza oraz przybyłego specjalnie z Czełstochowy ks. bisk. Kubiny.

O godzinie 13-ej liczna delegacja Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, którego Zmarła była protektorką i honorową prezeską, złożyła u trumny piękny wieniec z liści laurowych.

Z kraju i zagranicy nadchodzą setki depesz kondolencyjnych: m. in. od ks. kard. Hłonda, prezesa Sądu Najwyższego Supińskiego, posłów i senatorów ambasadorów Rzplitej zagranicą, biskupa śląskiego, ks. Adamskiego, duchowieństwa różnych wyznań, profesorów i rektorów wyższych uczelni, prezydentów miast, organizacji literatów i dziennikarzy, rady organizacyjnej Polaków zagra-

nicą, Związku Sokolstwa Słowiańskiego i Polskiego, związków robotniczych, organizacji społecznych, kulturalno-oświatowych, nauczycielskich związków oraz wielu innych stowarzyszeń i organizacji.

Depesze kondolencyjne.

Rzym, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Z powodu śmierci małżonki P. Prezydenta Rzeczypospolitej ś. p. Michaliny Mościckiej, Ojciec Św. nadesłał na ręce p. Prezydenta specjalne kondolencje.

Rzym, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

„Osservatore Romano” zamieszcza na honorowym miejscu nekrolog ś. p. Michaliny Mościckiej.

Kansas City, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Polska ekspedycja olimpijska przesała Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej kondolencje z powodu śmierci ś. p. prezydentowej Mościckiej.

Wiedeń, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Prezydent Miklas wysłał do pana Prezydenta Mościckiego depeszę kondolencyjną z powodu śmierci Jego małżonki.

Wiedeń, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Prasa wiedeńska, donosząc o śmierci ś. p. pani prezydentowej Mościckiej, podkreśla jej rolę jako wybitnej działaczki na polu kobiecego ruchu społecznego w Polsce.

Straszna katastrofa autobusowa pod Puławami Jedna osoba zabita, 11 rannych.

Lublin, 19 sierpnia

Straszna katastrofa autobusowa miała wczoraj miejsce na szosie pod Puławami.

O godz. 1 w nocy wyruszył z Lublina autobus marki Saurer, należący do „Polskich linii autobusowych”, utrzymujący stałą komunikację między Lublinem a Warszawą.

Samochoodem kierował szofer Antoni Mościbrocki. W wozie znajdowało się 30 pasażerów. Gdy o godz. 3 w nocy autobus przejeżdżał obok nasypu w odległości 3 km. od Puław, pękł nagle prawy resor, wóz zatoczył szeroki łuk i wpadł w rów głębokości 2 metrów.

Maszyna przewróciła się, przysgniatając drzwi, tak że pasażerowie nie mogli się wydostać. Dopiero po wybiciu szyb, kilku pasażerów wydostało się na wierzchu i przystąpiło do akcji ratunkowej.

Po godzinnym wysiłku wydobyto wszystkich z wozu. Jak się okazało, JADĄCY Z WARSZAWY KUPIEC Z

PIASKÓW LUTERSKICH TOBIAS CUKIER PONIOŚ ŚMIERĆ NA MIEJSCU WSKUTEK PEKNIĘCIA CZASZKI 11 osób zostało rannych. Stan szofera Mościbrockiego i Szeindll Rejsbaum z Włodawy jest ciężki.

Mąż Amy Johnson nad Atlantykiem leci do Nowego Jorku.

Londyn, 19 sierpnia.

Z pokładu okrętu „Ascania” dostrzeżono dzisiaj rano samolot Mollisona. Lotnik dzień wcześniej zauważył okręt i pozdroił go.

Mollison wystartował wczoraj z lotniska pod Dublinem w Irlandji z zamiarem przebycia Atlantyku, wylądowania najpierw w Harbour Grace, a następnie w Nowym Jorku. Bezpośrednio potem wystartuje z powrotem do Harbour Grace i znów przez Atlantyk do Europy. Spodziewa się on, że na lot w obie strony potrzebować będzie trzech lub czterech dni.

ra Mościbrockiego i Szeindll Rejsbaum z Włodawy jest ciężki. Na miejsce wypadku przybyła natychmiast policja z Puław.

Mollison jest mężem znanej lotniczki Amy Johnson, którą podczas swego nieudanego lotu z Londynu do wybrzeży Pacyfiku przez Syberję wylądowała przymusowo w Polsce.

St. John, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Lotnik Mollins przyleciał dzisiaj rano o godz. 11.45 (według czasu amerykańskiego) do miejscowości Pennfield Ridge (Nowy Brunświk). Mollins oświadczył iż jakkolwiek posiada jeszcze dostateczny zapas benzyny, to jednak nie może chwilowo kontynuować dalszego lotu, naskutek wyczerpania z sił.

Prof. Samojłowicz odkrył

nieznane wyspy na oceanie Lodowatym.

Moskwa, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Profesor Samojłowicz, z pokładu łamacza lodów „Rusanow” donosi za pomocą radja, że wykrył na oceanie Lodowatym archipeląg nieznanych wysp.

Archipeląg ten znajduje się na 75 st. 41 m. szerokości północnej i 81 st. 20 m. długości wschodniej.

Sędzia lwowskiego Sądu Okr. utonął.

Lwów, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

W Kutach wydarzył się tragiczny wypadek. Sędzia sądu okręgowego we Lwowie dr. Feder, bawiąc w górach, w drodze powrotnej odłączył się od towarzystwa i postanowił odbyć wycieczkę tratwą, kierowaną przez miejscowego rybaka. Niedaleko Kut wskutek przechylenia się tratwy dr. Feder wpadł nagle do wody i utonął, zanim zdołano pośpieszyć mu z pomocą Zwłoki wydobyto.

HITLER NIE POMASZERUJE NA BERLIN.

Sensacyjne oświadczenie przywódcy narodowych socjalistów o jego taktyce wobec rządu Papena.

Przed otwarciem „Reichstagu”. Klara Zetkin chora

Berlin, 19 sierpnia.

Hitler, bawiący w górach bawarskich udzielił Agencji Association Press wywiadu. Hitler oświadczył, że bez udziału narodowych socjalistów żaden rząd w Niemczech nie może istnieć legalnie.

Dzisiaj mamy 13,700 tysięcy głosów, za sobą w przyszłości będziemy ich mieli więcej.

Hitler kategorycznie zaprzeczył jako by w rozmowie z Prezydentem zażądał całkowitej władzy, wskazując na Mussoliego.

HITLER PRZECZY RÓWNIEM JAKOBY PRZYRZEKŁ TOLEROWAĆ RZĄD PAPENA

lub go popierać po wyborach, zobowiązał on się jedynie do popierania gabinetu v. Papena, dopóty, dopóki polityka wewnętrzna i zewnętrzna rządu odpowiadać będzie życzeniom narodowych socjalistów. Porozumienie z Francją — mówił Hitler — będzie dopóty niemożliwe, dopóki nie zmieni się stanowisko rządu francuskiego. Hitler zaprzeczył wiadomościom o projektowanym marszu na Berlin.

W JAKIM CELU MIAŁBYM MASZEROWAĆ NA BERLIN, SKORO JUŻ TAM JESTEM? — OŚWIADCZYŁ HITLER.

Nie chodzi o to kto pomaszeruje na Berlin, ale kto z niego zostanie wyrzucony — zakończył przywódca n. socjalistów.

Berlin, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Donoszą z Moskwy że Klara Zetkin poważnie zachorowała. Prawdopodobnie nie będzie ona mogła wziąć udziału w otwarciu Reichstagu.

Nowy rekord lotniczy ustanowiła kobieta.

Paryż, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Lotniczka Mary Hill ustaliła nowy rekord kobiecej wysokości, osiagając na swym samolocie 10.200 metrów. Poprzedni rekord był osiągnięty przez amerykańką Smith, która 20-go marca 1930 r. wzniósła się na wysokość 8.357 metrów.

Katastrofa samolotu we Włoszech.

Dwoje dzieci straciło życie.

Ponte San Pietro, Prowincja Bergamo, 19 sierpnia.

Samolot wojskowy spadł na jeden z domów miasta, dwaj lotnicy zginęli, w pożarze wywołanym przez wybuch zbiornika benzyny utraciło życie dwoje dzieci.

Kobieta i mała dziewczynka zostały dotkliwie poparzone.

Niebywałe upały w Anglii.

Londyn, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

W Londynie panują niebywałe upały. Dzisiaj na krótko przed południem termometr obserwatorium wskazywał 95 i pięć dziesiątych Fahrenheita.

Jest to najwyższa temperatura, jaką zanotowano od roku 1911, kiedy termometr wskazywał 109 stopni Fahrenheita.

Bandyci perscy opanowali miasto.

Buszin (Persja) 19 sierpnia.

Bandyci opanowali stare perskie miasto, położone nad zatoką Ormus-Dżask, zmuszając garnizon 65 żołnierzy perskich do szukania schronienia w starożytnych wieżach.

Zapas wody jest bliski wyczerpania. Wymiana strzałów pomiędzy napastnikami a żołnierzami garnizonu trwa bezustannie. Władze centralne wysłały do Dżasku posiłki.

Paryż, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Havas donosi, iż rząd Rzeszy zamierza wznowić rozmowy z rządami Francji i Anglii w sprawie reorganizacji Reichswehry. W sprawie tej rozmowy były zapoczątkowane w Lozannie.

Jeżeli można zaufać w tej mierze kołom, skądinąd bardzo dobrze poinformowanym, rząd niemiecki jest zdecydowany wystąpić z odnośnym demarche przez swoich ambasadorów w Paryżu i Londynie.

Paryż, 19 sierpnia.

Havas donosi, że miarodajne czynniki informują, że rząd francuski nie został poinformowany o jakichkolwiek załącznikach rządu Rzeszy odnośnie nawiązania rokowań w sprawie reorganizacji Reichswehry.

Upaństwowienia banków i kopalń domagać się będą socjaliści.

Berlin, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Frakcja socjal - demokratyczna uchwaliła zgłosić natychmiast po zwołaniu Reichstagu, na pierwszym jego posiedzeniu wniosek o wotum nieufności dla rządu von Papena, oraz wniosek następny o uchylenie wszystkich dekretoów i zarządzeń nadzwyczajnych, wydanych w czasie urzędowania gabinetu Papena.

Berlin, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

W czasie dzisiejszych obrad frakcji socjal - demokratycznej uchwalono szereg niezwykle radykalnych wniosków zwłaszcza w dziedzinie polityki gospodarczej.

We wnioskach swych socjal - demokraci domagają się upaństwowienia górnictwa, przemysłu chemicznego, betoniarń i wielkich banków.

Dalej żądają wywłaszczenia posiadaczy wielkich dóbr, specjalnego opodatkowania wielkich majątków i dochodów, obniżenia wysokich pensyj urzędniczych oraz obłożenia surowymi grzywnami przedsiębiorstw zalegających z opłacaniem podatków, a wreszcie — ograniczenia subwencji na instytucje, wspierane przez państwo.

Gorgonowa oczekuje dziecka

w przyszłym tygodniu. — Mał jej zapowiada przyjazd z Ameryki na rozprawę krakowską

LWÓW, 19 sierpnia.

Jak już donosiliśmy, rozprawa Rity Gorgonowej odbędzie się w listopadzie przed Sądem okręgowym w Krakowie.

Jak się dowiadujemy, stan ciąży Rity Gorgonowej dochodzi do punktu kulminacyjnego, tak, iż już w następnym tygodniu, względnie w pierwszym tygodniu września spodziewać się należy normalnego rozwiązania. Gorgonowa przebywa już w szpitalu wleżennym.

Ostatnio otrzymała ona list z Nowego Jorku od męża. List ten przepojony wielką troską, między innymi brzmi:

„Obecnie staram się o papiery na przejazd do Europy. Wedle największego prawdopodobieństwa, będę na twojej rozprawie krakowskiej i postaram się, aby sąd przesłuchał mnie jako świadka.

Zarazem staram się o to, abyś po rozprawie mogła razem ze mną i swoimi dziećmi wyjechać na zawsze do Ameryki. Wierz mi, że jest to moim najgorętszym życzeniem.

Zapomnijmy o strasznej przeszłości, o wszystkich twoich tragicznych prześladach i rozpocznijmy nowe i pogodne życie. Wierz mi, że nie przestalem

Ciebie nigdy kochać i ani na chwilę nie przestałem wlezyć w Twoją niewinność. Mój nadzieję, że Bóg po kieruje tą sprawą sprawiedliwie i wynagrodzi Ci twoje cierpienia”.

Jak wynika z listu, małżonkowie Gorgonowej, Erwin Gorgon, bawliwy od lat kilku w Ameryce, przybędzie na rozprawę do Krakowa i być może przesłuchany zostanie w charakterze świadka na te wszystkie okoliczności, które się odnoszą do przeszłości Gorgonowej, życia małżeńskiego itp.

Prof. Piccard podejmie trzeci lot do stratosfery

25 stopni zimna na wysokości 17 tysięcy metrów. — Sensacyjne szczegóły bohaterskiego lotu.

Rzym, 19 sierpnia.

„Messagero” podaje sensacyjną wiadomość, że prof. Piccard zapowiedział już trzeci z kolei swój lot do stratosfery.

Badania podczas obecnego lotu powiodły się doskonale, instrumenty działały bez zarzutu, niemniej jednak zdobycze te muszą być uzupełnione danymi o zachowaniu się promieni kosmicznych w okolicach polarnych.

Tęgo rodzaju badaniami zajmuje się właśnie polska ekspedycja roku polarnego, przebywająca na wyspie Niedźwiedziej.

Paryż, 19 sierpnia.

Prof. Piccard udzielił krótkiego wywiadu telefonicznego przedstawicielowi „Matina”, oświadczając, że lot jego miał przebieg doskonale, tak, że **SPEŁNIŁ WSZYSTKIE NADZIEJE**, jakie uczony w nim pokładał.

Pogoda była bardzo sprzyjająca i odpowiadała zupełnie prognozie, ustalonej przed odlotem w Zurychu. Balon posuwał się z przeciętną szybkością 25 km. na godzinę.

Rzym, 19 sierpnia.

Profesor Piccard oświadczył dzienni-

karzom włoskim, iż po trzech godzinach balon osiągnął wysokość 16.500 metrów. Maksymalna wysokość, na której balon się znajdował wynosiła —

PRAWDOPODOBNIEM 17.000 METRÓW.

Pobyt na tej wysokości wywierał niesamowite wrażenie. Termometry wskazywały temperaturę

25 STOPNI PONIZEJ ZERA.

Niebo na wysokości 16.500 metrów miało barwę ciemną, nie błękitną. Ziemia była zaledwie widoczna.

Instrumenty naukowe pracowały bardzo dobrze. Opracowanie naukowe wyników wyprawy nastąpi w najbliższym czasie. Teraz jednak należy już stwierdzić, iż wyprawa udała się pod względem naukowym.

Wewnątrz gondoli było zimno. Palce marzły, wskutek czego nadawanie telegramów przez radio odbywało się z trudnością. Telegramy, wysyłane przez ziemię, można było z trudnością przyjmować, ponieważ gondola była nieustannie wstrząsana.

Przez dwie godziny balon wisiał prawie nieruchomo w powietrzu.

W kołach dziennikarskich krąży pogłoski, iż przyrządy naukowe podczas lądowania zostały uszkodzone. Gdyby pogłoska ta okazała się prawdą, jedynym dokumentem pozostałyby zapiski profesora Piccarda i jego asystenta.

Telegramy można nadawać w pociągach

Warszawa, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

„Monitor Polski” przynosi rozporządzenie ministrów poczt i telegrafów oraz komunikacji w sprawie nadawania telegramów krajowych i zagranicznych w pociągach. Telegramy nadawać można za pośrednictwem konduktorów rewizyjnych.

Paryż, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

W pobliżu Bizerty hydroplan, biorący udział w manewrach wojskowych uległ katastrofie. Członkowie załogi w liczbie 4-osób zostali spaleni żywcem.

PREZYDENT-DYKTATOR.

Kiedy w listopadzie 1918 roku ru-
nęła monarchia Hohenzollernów, cesarz
Wilhelm II ratował się ucieczką poza
granice Niemiec, a miejsce głowy pań-
stwa zajął jeden z przywódców socja-
listycznej partii parlamentarnej, sio-
dlaż Ebert — zdawało się, że w tym
samym ustroju, jaki Niemcy rozpoczy-
nają, idea rządów parlamentarnych cał-
kowicie zatriumfuje nad koncepcją rzą-
dów jednostkowych.

I tak też było przez pierwszych kil-
ka lat republikańskiej Rzeszy. Jednak
również i na terenie Niemiec dokonała
się ta znamienita ewolucja, która osta-
tecznie doprowadziła do tego, że dziś
prezydent Hindenburg jest jedynym w
państwie rozjemcą w konfliktach wew-
nętrzo - politycznych, że od jego decy-
zji zależy rozplątanie tych przeróż-
nych sprzeczności i trudności, z jakie-
mi boryka się zarówno rząd jak i par-
lament.

W jaki sposób do tego doszło, jak
się ta zmiana dokonała, opisuje w ob-
szernej rozprawie p. t. „Die Präsidial-
gewalt in Deutschland“ człowiek, któ-
ry z racji swego stanowiska zbliża
przypatrywał się mechanizmowi rzą-
dzenia Niemcami w ostatnich latach.
szef kancelarii prezydenta Rzeszy, pod-
sekretarz stanu dr. Meissner.

W pierwszych latach po ustanowie-
niu konstytucji weimarskiej — pisze
dr. Meissner — **górowała władza par-
lamentarna.** Potem jednak zaczęły znaj-
dować coraz bardziej zastosowanie
prawa głowy państwa, by wreszcie
stworzyć to, co dziś można już okre-
ślić jako „**potęgę prezydencką**“.

Konstytucja przekazuje prezydentowi
ważną funkcję tworzenia rządu Rze-
szy. Uwzględnianie przytem większo-
ści w parlamencie **nie jest prawnopar-
stwowym obowiązkiem prezydenta,**
aczkolwiek jest często polityczną ko-
niecznością.

Już 28 czerwca 1928 wyemancypow-
wał się prez. Hindenburg całkowicie z
sugestji, **jakoby przy formowaniu rzą-
du obowiązywał go skład parlamentu.**
Ogłosił wtedy, że stanowczo „**uchyla**
to, aby jakakolwiek frakcja dawać mu
miałą wskazówki, gdy w wykonywa-
niu swych konstytucyjnych uprawnień
tworzyć będzie gabinet Rzeszy. W
praktyce ta zasada znalazła zastosowa-
nie 30 marca 1930, gdy Hindenburg
stworzył z członków parlamentu gabi-
net Brüninga, nie liczył się jednak przy-
tem wcale z koalicją partji na terenie
parlamentarnym.

Gdy do r. 1932 rządy niemieckie
ustępowały wyłącznie na podstawie
uchwał Reichstagu, albo dlatego, że
nie miały więcej większości w parla-
mencie — to na wiosnę b. r. po raz
pierwszy zdarzyło się, że rząd Brü-
ninga został zmuszony do ustąpienia
wyłącznie z powodu konfliktu z prezy-
dentem.

Inicjatywa prezydenta przy utwo-
rzeniu obecnego rządu von Papena ob-
jawiała się szczególnie w tem, że rząd
ten powstał zupełnie niezależnie od
Reichstagu i że składa się z osobisto-
ci, ani przynależnością, ani partyjnemi
poglądami nie związanych zupełnie z
parlamentem.

To też w perspektywie ostatnich
13-tu lat od ustanowienia konstytucji w
Niemczech widzimy, że pierwotnie je-
dynie przy tworzeniu rządów decydu-
jąca władza parlamentu krok w krok
cofa się i ustępuje na rzecz rosnącej
władzy prezydenta.

Najważniejszym uprawnieniem, jakie

wobec parlamentu posiada prezydent,
jest w art. 25 weimarskiej konstytucji
zawarte **prawo rozwiązania Reichsta-
tu.** Prawo to umożliwia prezydentowi
natychmiastowe sparaliżowanie wszel-
kiej akcji parlamentarnej, wymierzonej
przeciwko jego decyzjom prawnopar-
stwowym.

Ale najistotniejszym instrumentem
władzy w ręku prezydenta jest sprawa
stosowania artykułu 48-go konstytucji,
słusznie zwanego „**artykułem dykta-
torskim**“.

Artykuł 48 użycza prezydentowi
Rzeszy ograniczoną wprawdzie co do
czasu władzę dyktatorską, przyznaje
mu bowiem na wypadek poważnego
zagrożenia porządku w państwie pra-
wo wydawania **ustaw nadzwyczaj-
nych, sięgających głęboko w życie spo-
łeczności.** To też prezydent Rzeszy
ma stanowczo większą władzę, niż in-
ne głowy państw, bądź to republikań-
skich, bądź monarchicznych. W okre-
sie między 1919 a 1924 wydał prezy-

dent Ebert 134 takich „**Notverordnun-
gen**“. Pierwotnie dotyczyły one tylko
zapewnienia spokoju w państwie i za-
pobieżenia niepokojom i rozruchom. Po-
tem jednak zaczęły obejmować rów-
nież i sprawy gospodarcze czy też fi-
nansowe.

Kryzys gospodarczy spowodował
znów wzmoczenie zastosowania art. 48.
Od 1 stycznia 1930 po dzień dzisiejszy
wydał Hindenburg 75 zarządzeń na
podstawie artykułu 48. Prawo ustawo-
dawcze, normalnie spoczywające w
Reichstagu, w ostatnich 2 i pół latach
w silnym stopniu przeszło na prezyden-
ta Rzeszy.

Pozatem posiada prezydent prawo
t. zw. „**Reichsexekution**“. Może więc
on każdy z krajów związkowych przy-
pomocy siły zbrojnej zmusić do wyko-
nywania obowiązków, nałożonych
przez konstytucję lub ustawy pań-
stwowo. A znamienne jest, że sam pre-
zydent rozstrzyga, czy zaszyły przy-
czyny do takiego zbrojnego wkrocze-

nia i sam postanawia, w jakich rozmiarach
w danym wypadku ma się odbyć
ta „**egzekucja**“.

Widzimy więc, że konstytucja nie-
miecka daje zasadniczo prezydentowi
**szereg uprawnień znacznie szerszych na-
wet, niż ustroj monarchiczny.** A już w
momentach — jak obecny — gdy par-
lament znajduje się w stanie bezwładu,
**prezydent jest głównym źródłem wszel-
kich decyzji w sprawach państwo-
wych.**

Twórcami konstytucji weimarskiej
byli zwolennicy ustroju parlamentar-
nego: socjaliści, centrowcy, demokra-
tyczne partie mieszczańskie. Mimo to
konstytucja ta uwzględniła silne pra-
wa prezydenckie na wypadek, gdyby
konflikty wewnętrzne unieruchomiły
działalność parlamentu. Pod tym wzglę-
dem twórcy konstytucji weimarskiej
poszli zgola innymi drogami, niż nasi
„**suwereni**“, gdy układali wytyczne na-
szej konstytucji marcowej. M.

Powietrzne plany drugiej „Piatiletki.“ Plan aerofikacji Sowietów.

Jeśli mowa o „powietrznych pla-
nach“ drugiej piatiletki, to pojmować
je trzeba w dosłownym tych słów zna-
czeniu. Druga piatiletka przewiduje
bowiem doniosłe projekty aerofikacji
Związku Sowietów. Rozbudowie lot-
nictwa w ostatnim czasie poświęcano
w Rosji sowieckiej znaczną uwagę.
Jeszcze więcej w tej dziedzinie ma się
wykonać w drugiej piatiletce. Sieć lot-
nicza ZSSR liczy obecnie 50.000 km.
W pierwszym roku drugiej piatiletki
względnie w piatiletce wogóle samolo-
ty we dnie i w nocy przebyć mają
przeciętnie kilka set tysięcy km. rocz-
nie na wszystkich liniach, łączących
nie tylko wszystkie główne miasta
ZSSR, ale i wszystkie rejony przemys-
łowe i rolnicze.

Plan aerofikacji Związku Sowietów
w drugiej piatiletce przewiduje jak roz-
wój komunikacji lotniczej, tak i usku-
tecznienie szeregu zadań ekonomicz-
nych. Plan przewiduje rozwój foto-
grafji z samolotów dla celów kartogra-
ficznych i topograficznych. Samoloty
też używane mają być przy pielęgnow-
aniu gruntów, lasów itp.

Jeszcze większą rolę lotnictwo ma
odgrywać w rolnictwie i leśnictwie.
Przy pomocy samolotów prowadzona
ma być walka ze szkodnikami leśnymi
i polnymi. Przy użyciu samolotów ma
być również na większą skalę dokony-
wana siejba. Próbné zasiewy przy po-

mocy samolotów zostały już przepro-
wadzone; w drugiej piatiletce samolot
w tej pracy ma znaleźć powszechne za-
stosowanie. Przy pomocy samolotów
rozrzucone będą na polach również
nawozy.

Plan rozwoju komunikacji powietrz-
nej przewiduje również wykorzystanie
połączeń samolotowych dla celów dzie-
lniczkich, przewożenia matryc i t. p.
Samoloty mają również chronić lasy
od pożarów. Specjalny punkt planu
traktuje o używaniu samolotów przy
badaniach krajów polarnych i niezna-
nych dotychczas krajów Syberji.

W związku z tem piatiletka przewi-
duje znaczny rozwój przemysłu lotni-
czego jak również przygotowanie no-
wych kadrów personelu dla obsługi jak
komunikacyjnych, tak i „gospodar-
czych“ samolotów. W tym celu urzą-
dzone zostaną nowe liczne szkoły pi-
lotów. Równocześnie druga piatiletka
przewiduje budowę sterowców po-
wietrznych. Wprawdzie już obecnie
wybudowano kilka mniejszych statków
powietrznych, ale w drugiej piatiletce
statki takie budowane będą w więk-
szych ilościach i większych rozmiarach.
Pod koniec drugiej piatiletki uru-
chomiona ma być linja komunikacyjna
pomiędzy Moskwą a Dalekim Wschodem,
na której kursować będą właśnie
nowe statki powietrzne.

Wielka drukarnia komunistyczna wykryta na Węgrzech.

Budapeszt, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Policja wykryła w Budzie wielką dru-
karnię komunistyczną wyposażoną w naj-
nowsze pod względem technicznym ma-
szyny.

Kierowniczką drukarni była szwacz-
ka Kopacsek, czemosłowka, którą a-

resztowano.

Policja zlikwidowała całą potajem-
ną organizację kierowaną przez denty-
stę Madzer wraz z którym aresztowano
kilka innych osób.

Skonfiskowano wielką ilość literatu-
ry komunistycznej.

Walka z dumpingiem sowieckim Anglja wypowie traktat handlowy z Moskwą.

Ottawa, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Pewna osobistość z kół rządowych
kanadyjskich oświadczyła, że wypowied-
zenie traktatu angielsko-sowieckiego
nastąpi natychmiast po zawarciu ukła-
du pomiędzy Kanadą a zjednoczonym
królestwem.

Ustalono także formułę, w myśl któ-
rej dumping sowiecki ma się spotkać z
natychmiastową akcją administracyjną.

Londyn, 19 sierpnia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Agencja Reutera donosi z Ottawy:
w miarodajnych kolach konferencji o-
świadcza, że porozumienie pomiędzy

Nafta

istotną przyczyną zatargu zbroj-
nego Boliwji z Paragwajem.

Centralny organ Labour Party an-
gielskiej, „Daily Herald“, podaje
brzmiącą dość sensacyjnie wiadomość
o istotnych przyczynach konfliktu
zbrojnego między Boliwią a Paragwa-
jem. Nie chodzi zatem o płaskowzgó-
rze Gran Chaco, które jest nieuro-
dzajnym, pustynnym, pokrytym mocz-
kami terytorjum, nie przedstawiającem
żadnej faktycznej wartości dla obu kra-
jów. Nie o posiadanie też Chaco jako
takie tu chodzi, lecz o... **naftę.** A nafta,
jak ucza dzieje współczesne — **ma to**
do siebie, że potrafi poróżnić między
sobą najszerzej rozciągniętych przyjaciół i
uczynić z nich zawziętych wrogów.

Boliwia posiada naftę. Ale nie ma
przystępu do morza, ani do spławnych
rzek, co utrudnia i podraża ogromnie
eksport tego niezbyt wspaniałego, ale cen-
nego produktu. Najbliższym i najdogod-
niejszym dla Boliwji portem morskim
jest Jacuiba w Argentynie. Zatem, aby
dostać się do tego portu, rząd boli-
wijski (a ewentualnie stojące poza nim
konsorcjum obcokrajowe) zamierza
przeprowadzić kosztem 10—15 milio-
nów funtów sterlingów olbrzymi nafto-
ciąg (pipe-line) z Santa Cruz na włas-
nem terytorjum do portu argentyjskie-
go na Pacyfiku — Jacuiba. Naftociąg
ten musiałby przechodzić w części
przez terytorjum republiki Chile, a tak-
że przez Paragwaj, gdzie rząd boliwijski
pragnąłby otrzymać koncesję na
budowę składów, warsztatów i portu
rzecznego nad Rio Pilcomayo.

To jest sedno sprawy. Spór o bez-
wartościową pustynię nadgraniczną
Gran Chaco jest raczej pretekstem, niż
przyczyną zatargu zbrojnego między
obu republikami. De facto chodzi o
naftę.

Warszawa, 19 sierpnia.

Dnia 19-go b. m. o godzinie 13 po-
wrócił do Warszawy z urlopu kuracyj-
nego minister spraw zagranicznych, p.
August Zaleski.

Minister Zaleski objął urządowanie.

I-szy Dźwiękowy Kino-teatr w Łodzi

SPLENDID

Narutowicza 20.

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH

Tryumf mówionego filmu produkcji Eryka Pommera, reż. Roberta Siódmaka i Henri Chometta pod tyt:

„ŚLEDZTWO”

wg. utworu Maxa Alsberga i Ottona E. Hesse. W rol. gł. **Jean Périer** i urocza **Annabella** znana z filmu „Jej Ekselencja Miłość”

Jaskrawy snop światła rzucony na ludzką miłość, nienawiść, aktualny palący temat, żywo tętniąca rzeczywistość, wstrząsające wrażenia.

UWAGA: Niebywała niespodzianka dla Łodzian. Od dziś na ekranie zwycięstwo i przemówienie naszego rodaka Kusocińskiego na olimpiadzie w Los Angeles w biegu na 10 tysięcy mtr., oprócz tego aktualności zagraniczne. Początek seansów o godz. 4.30, w soboty, niedziele i święta o 12 pp. Aparatura Western Electric

CENY MIEJSC ZNIŻONE.

SPORT

Kalendarzyk sportowy

na dziś i jutro.

Kalendarzyk sportowy na dziś i jutro przedstawia się następująco:

SOBOTA.

Piłka nożna: Boisko DOK., godz. 17: Mecz towarzyski Makkabi — Gwiazda (Warszawa), poprzedzony przedmeczem Stern — WKS II. Boisko Widzewa, g. 17: mecz o mistrz. kl. A: Hakoah — Widzew, poprzedzony przedmeczem rezerw. Boisko IKP, godz. 17 mecz towarzyski: IKP — Tel. Chęj. Poza tem na prowincji odbędą się dalsze mecze o mistrzostwo klasy C.

Gry sportowe. Boisko ŁKS, godz. 16-ta: decydująca rozgrywka o tytuł mistrza w szczypierniaku: ŁKS — Triumf.

NIEDZIELA.

Piłka nożna. Boisko DOK., godz. 17, towarzyski mecz: Gwiazda (Warszawa) — Widzew, poprzedzony przedmeczem Makkabi II — Jordan. Boisko Wimy, godz. 10 mecz towarzyski: Wima — Kruszcender. Na prowincji mecze o mistrz. klasy C.

Lekkoatletyka. Boisko DOK., godz. 9.30: bieg na 4 km., organ zowany przez Związek Strzelecki (Łódź).

Kolarstwo. Na szosie Pabjanice — Wadlew — Wola Kamecka bieg kolar ski na dystansie 100 km. o mistrzostwo Wimy.

Gry sportowe. Boisko ŁKS-u godz. 10.30 towarzyski mecz w hasełce: ŁKS — Geyer.

„Warszawska Gwiazda” gra również z Widzewem.

Leader warszawskiej klasy A Gwiazda, która rozegra w sobotę na boisku DOK. mecz z Makkabi spotka się w niedzielę na tem samym boisku o g. 17 z Widzewem. Obydwa występy Gwiazdy wzbudziły wielkie zainteresowanie, gdyż zarówno Gwiazda, jak Makkabi i Widzew wykazują znakomitą formę.

Mecze o wejście do Ligi

Zmieniona tabela rozgrywek.

Tabela meczów o wejście do Ligi, uległa pewnym zmianom i w grupie I-ej przedstawia się obecnie następująco: 21 sierpnia: Pomorze — Poznań, 28 sierpnia Łódź — Pomorze i Warszawa — Poznań; 4 września Pomorze — Łódź i Poznań — Warszawa; 11 września Poznań — Łódź i Warszawa — Pomorze; 18 września Łódź — Poznań i Pomorze — Warszawa; 25 września: Warszawa — Łódź i Poznań — Pomorze; 9 października — Łódź — Warszawa.

Triumfy polskiego sportu w Chicago. Weissówna i Walasiewiczówna biją rekordy światowe. — Kusociński pierwszy w biegu na 5 kilometrów.

(g) Odbyte według czasu europejskiego wczoraj nad ranem wielkie zawody lekkoatletyczne w Chicago były jednym wielkim tryumfem naszego młodego a już kroczącego na czele tabeli światowej sportu lekkoatletycznego.

Zawody w Chicago, rozegrane w godzinach wieczorowych na rześcicie oświetlonym największym stadionie sportowym Stanów Zjednoczonych w Soldiers Field, już na długo przedtem były przedmiotem licznych dociekań domysłów i horoskopów prasy całej Ameryki. Oczywiście, iż w pierwszym rzędzie interesowali się Kusocińskim, Weissówną i Walasiewiczówną. Nasi rodacy za oceanem, których same Chicago — największe skupisko polskie w Ameryce — liczy około miliona.

To tej olbrzymi stadion był przepelniony do ostatniego miejsca.

Przedewszystkiem nasz as nad asy: Kusociński. „Kusy” zwyciężył — jednak nie miał tej konkurencji, jakiejbyśmy sobie dla niego życzyli: finnowie z Lehtinenem, obecnym rekordzistą świata na 5000 metrów na czele, nie stawili się na starcie. Niewątpliwie w najbliższych dniach dowiemy się, czemu to Lehtinen nie chciał zmierzyć swych sił z siłami naszego biegacza.

Przeciwnikiem Kusocińskiego na 5 tysięcy metrów był amerykańnik Hill — drugi na tym dystansie na Olimpiadzie gdzie Kusociński z wiadomych przyczyn nie startował.

Bieg Kusocińskiego nie należał do najlepszych. Świadczy o tem czas: 14 mi-

nut 59,9 sek. Hill przybył drugi. (Przypominamy, iż rekord Lehtinena na tym dystansie wynosi 14:16, 8) Kusociński nie silił się na pobicie rekordu chciał tylko zwyciężyć, co mu się udało zupełnie bez wysiłku.

Weissówna zrehabilitowała swe niepowodzenia na olimpiadzie. Rzutem 41 m. 20 cm. nasza znakomita mitaczka po biła oficjalny rekord światowy.

Zwycięstwo Kusocińskiego i rekord światowy Weissówny przyjęli polacy amerykańscy obecni na zawodach niezwykle entuzjastycznie: ich „Hurra” długo jeszcze rozbrzmiewało na stadionie.

Wreszcie trzeci tryumf: Walasiewiczówna — skrzydlata polka — pobiła rekord światowy na 200 metrów, osiągnąjąc czas 24,1. I tutaj entuzjazm był nie do opisania.

O wysokim poziomie zawodów chęgoskich świadczy fakt, iż w innych konkurencjach zostały wyrównane trzy rekordy światowe.

Dzisiejsze wyścigi konne na torze warszawskim.

W pierwszym dniu jesiennych wyścigów konnych odbędą się dzisiaj w Warszawie następujące biegi:

1. Nagroda 2500 zł. dla 2-let. koni. Dystans 1100 mtr.

Ariac, Janczar III, Eclair II.

2. Nagroda 1800 zł. dla 3-let. i st. koni. Dystans 1300 mtr.

Dri Dri, Erba, Beau, Hanum, Tarvisio, Toledo II, Rol Barde, Jaga.

3. Nagroda 2100 zł. dla 2-let. koni. Dystans 100 mtr.

Jaspis, Wisus, Los, Lugdun, Galicja, Amarant, Janczar III, Egreta.

4. Nagroda 1700 zł. dla 2-let. koni. Dystans 850 mtr.

Enigma II, Gironde, Apatin, Adonis II, Carmen III, Grigollatis, Greta, Herminja Arinarja.

5. Nagroda 8000 zł. Handicap dla 3 let. koni. Dystans 2100 mtr.

Elaborat (53), Fair Play (51), Cherry Poby (58), Iberus (56), Wigor (54), Izdor (54 i pół) Kormoran (55), Irkut (59), Dei-

lada (49).
6. Nagroda 8000 zł. Handicap dla 4 let. i st. koni. Dystans 2400 mtr.

Jaszczur II (50), Burlaj (51), Leuls d'Or (53), Gran Chukle (52 i pół), Nurt (57 i pół), Chłosta (49), Fagas (54 i pół), Firley (59 i pół), Hermes II (54), Ilunina ta (52 i pół).

7. Nagroda 1600 zł. dod. dla 3-let. i st. koni. Dystans 1600 mtr.

Fregata, Antena, Bayernland, Kohorta, Ramba, Miluzyna, Jurpa, Jowisz, Bithur II, Armagnac.

8. Nagroda 1600 zł. dla 3-let. i st. koni. Dystans 2100 mtr.

Fregata, Pandar, Delfina, Bałamut, Czart, Diu Szato, Fenomen, Quick, Kolczuga, Lancelot, Konsul, Hanka, Orawa.

NASZE TYPY:

Eclair, Jaga, Dri Dri, Los, Amarant, Egreta, Carmen, Herminja, Cherry Boy, Iberus, Defilada, Burlaj, Fagas, Jowisz, Antena, Fregata, Delfina, Fenomen.

Salon Mód Heleny Cynamonowej

Łódź, Piotrkowska 189

Tel. 144-55.

Tel. 144-55.

MODELE PARYSKIE.

Ceny bardzo przystępne.

PORADY DLA KAŻDEGO.
Szczęście i powodzenie Twoje zależne jest od gwiazd i planet, które od przyścia na świat wywierają wpływ na Twój los życia i przeznaczenie.

Znając swój horoskop uświadamiemy sobie co nas spotkać może w przyszłości i obliczyć terminy wydarzeń mogących nastąpić.

Dla otrzymania bezpłatnego horoskopu, napisz imię, rok i datę urodzenia, otrzymasz opracowane naukowo przy pomocy MEDJUM porady i wskaźniki jak uniknąć niepowodzeń.

Na koszt kancelaryjny i przesyłkę horoskopu bezpłatnego, nadesłać jeden złoty (znaczką pocztową). ADRES: Marja BICZ, WARSZAWA, ul. Koszykowa 28, m. 34.

KRONIKA

SIERPIEN
20
SOBOTA

Dziś Bernarda Op.
Jutro Joanny F.

Wschód słońca	4.27
Zachód słońca	18.53
Wschód księżycy	20.19
Zachód księżycy	9.32
Długość dnia	14.49
Ubyło dnia	2.11

Czy nieśmiertelność naszych myśli i słów?..

Zgodnie z wynikami ostatnich badań naukowych jest rzeczą stwierdzoną i pewną, że zarówno obrazy jak i dźwięki odrywają się od ziemi i wędrują po wszechświecie, niesione przez fale świetlne.

Obliczono, iż naprzykład koncert, nadany przez radio przed czterema laty mógłby być obecnie słyszany na gwiazdzie Alpha Centauri, gdyby znajdowały się na niej istoty żyjące, któreby posiadały odpowiednie aparaty do chwytania fal elektro-magnetycznych, wędrujących po kosmosie z szybkością 300,000 km. na sekundę. Aby te fale także mogły przebyć przestrzeń dzielącą ziemię od pierwszych mgławic Drogi Mlecznej, podróż taka wymaga dwudziestu pięciu tysięcy lat.

Podobnie dzieje się z obrazami wszelkich rzeczy, na jakie kiedykolwiek padł promień słoneczny. Zarówno fale głosowe, jak i świetlne rozchodzą się we wszystkich kierunkach i trzeba milionów lat, by doszły do ostatnich granic wszechświata, który stanowi zamkniętą, choć rozszerzającą się nieprzerwanie wielkość przestrzenną.

Szczególne znaczenie posiada fakt, iż zgodnie z opinią uczonych, zarówno promienie świetlne, jak i fale Herta powracają po milionach lat wędrowki do swego źródła, do pierwotnego punktu wyjścia w przestrzeni. Możemy jednak natrafić na te fale w połowie ich powrotnej drogi, gdyż ziemia razem z całym systemem słonecznym również wędruje z szaloną szybkością wkrótce przestrzeni wszechświata. Jest rzeczą możliwą, iż w chwili obecnej mijają nas właśnie widoki ziemi z spoki lodowej, których nie możemy jednak pochwycić, ponieważ brak nam odpowiednich przyrządów.

Niemniej znamiennej teorię wypowiada inna grupa uczonych którzy na podstawie t. zw. mechanicznej struktury umysłu twierdzą, iż myśl nie jest niczym innym, jak tylko nieustanną zmianą umiejscowienia cząsteczek mózgu. Cząsteczki te, ulegając ciągłym zaburzeniom stwarzają napięcie elektro-magnetyczne, podobne do napięcia wytwarzanego przez stacje radiodawcze.

Możemy zatem przyjąć według wszelkiego prawdopodobieństwa, że nie tylko współczesne nam koncerty radiowe oraz świetlne widoki przeszłości, lecz także najintymniejsze pragnienia nasze trwają wiecznie we wszechświecie, by kiedyś, w przyszłości ujawnić się wobec pokoleń, rozporządzających bardziej udoskonalonym sprzętem naukowym, niż nasz dzisiejszy.

Dzieci polskie

z Niemiec na kolonjach w kraju.

Na kolonjach letnich, zorganizowanych przez towarzystwo pomocy dzieciom i młodzieży polskiem w Niemczech, znajduje się obecnie około 4.000 dzieci, w tem 2.000 dzieci polskich z Niemiec, resztę zaś stanowią dzieci z Górnego Śląska.

Dzieci rozmieszczone są na kolonjach zbiorowych na całym terenie Rzeczypospolitej i pozostaną na nich do końca września. Oprócz celu odpoczynkowego kolonie te mają za zadanie ściślejsze nawiązanie łączności między dziećmi polskimi, zamieszkałymi na obczyźnie, a Macierzą.

Dyżury aptek.

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: Sulce. K. Lelniewska (Plac Wolności 2), Sulce. J. Hartmana (Młynarska 1), W. Daniłkowskiego (Piotrkowska 27), A. Perelman (Cegielniana 32), J. Cymera (Wólczajska 37), Sulce. F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 37).

Nieście pomoc najbardziej potrzebny!

Wielką akcję budownictwa mieszkaniowego podejmują w Łodzi czynniki państwowe na terenach państwowych i miejskich. Tysiące bezrobotnych znajdą zatrudnienie przy robotach

(i) W dniu wczorajszym urząd wojewódzki w Łodzi otrzymał z ministerstwa spraw wewnętrznych niezwykle doniosły okólnik w sprawie przygotowań do wielkiej akcji budowlano-mieszkaniowej.

Sprawa budownictwa mieszkaniowego jest od wielu lat poważną bolączką naszego życia społecznego. Rok rocznie wzrasta ilość mieszkańców wszystkich miast i rok rocznie wzmagają się głód mieszkaniowy w kolosalnym stopniu. Inicjatywa prywatna zawiodła niemal całkowicie. Projekt stworzenia specjalnego funduszu budowlanego, również upadł. Ponieważ jednak sprawa ta była wagi pierwszorzędnej, musiało się nią w końcu zająć państwo.

W okólniku swym ministerstwo spraw wewnętrznych wskazuje, że panujący zastój w budownictwie, bezrobocie, oraz niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe, nakazują władzom państwowym i samorządowym podjąć energicznych kroków i użycie wszelkich dostępnych sposobów dla ożywienia ruchu budowlanego.

Ograniczone środki finansowe, brak

Olsniewającą cerę bez piegów i nieczystości tylko przez użycie idealnego kremu **HERBA**

Spróbuj, a przekonasz się!

Do nabycia już od Zł. 0.90.

odpowiednich planów oraz inne jeszcze względy, zmuszają narazie do ograniczenia akcji budowlanej do większych miast, w których bezrobocie i potrzeby mieszkaniowe są znaczne. Chodzić więc będzie w pierwszym rzędzie o miasta wojewódzkie, a więc i o Łódź.

Dla podjęcia szerszej akcji niezbędne jest uzyskanie odpowiednich terenów budowlanych.

Nadto, ponieważ przed przystąpieniem do budowy należy przygotować

plany techniczne,

ministerstwo zwraca się do urzędu wojewódzkiego o energiczne współdziałanie w tej sprawie, oraz o wydanie odpowiednich zarządzeń, by wszystkie dane były opracowane szybko, wyczerpująco i dokładnie i by umożliwiły państwu rozpoczęcie jaknajdychlejszej akcji budowlanej.

Wobec powyższego ministerstwo poleca przesłać sobie do dnia 23 sierpnia r. b. następujące dane:

1) Plany sytuacyjne wszystkich terenów państwowych, nadających się do celów budowlanych w Łodzi, a znajdujących się nie tylko w zarządzie ministerstwa spraw wewnętrznych, ale również w zarządzie i innych ministerstw. Na planach ma być podana dokładnie wielkość powierzchni. 2) Plany orientacyjne wskazujące położenie terenów w stosunku do istniejących ulic i innych urządzeń miejskich oraz do granic sfer interesów mieszkaniowych miasta. 3) Opis techniczny terenu, stwierdzający, że nadaje się on do celów budowlanych - mieszkaniowych pod względem wielkości powierzchni, położenia, nośności gruntu, nasłonecznienia, łatwego odwodnienia doprowadzenia wód użytkowych, zaopatrzenia w wodę do picia itd.

W razie braku odpowiednich terenów państwowych należy wskazać nadające się do celów budowlanych tereny miejskie.

Po dniu 23 b. m. w ministerstwie opracowany będzie plan rozpoczęcia akcji budowlanej i w najbliższym czasie rozpocznie się

masowe budownictwo mieszkaniowe na terenach państwowych i miejskich.

Z jednej strony uzyskają w ten sposób pracę liczne rzesze bezrobotnych, a z drugiej — będzie to poważnym krokiem naprzód do zlikwidowania potwornego głodu mieszkaniowego w Łodzi. Inicjatywa rządowa przyjęta będzie z wielkim aplauzem.

Nocną obławę

przeprowadziły wczoraj władze śledcze.

(gr) Coraz częstsze kradzieże mieszkaniowe i rowerów skłoniły władze śledcze do przeprowadzenia jak najenergiczniejszej akcji ku likwidacji grasujących w mieście szajek złodziejskich.

Nocy wczorajszej wydział śledczy zorganizował obławę w całym mieście, w rezultacie której aresztowano kilkanaście osób, podejrzanych o kradzieże, paserstwo i inne przestępstwa.

Są wszelkie dane, iż po tych aresztowaniach plaga kradzieży mieszkaniowych i rowerów — jeśli nie zupełnie — to w każdym razie znacznie osłabnie.

Żałoba w Łodzi

z powodu zgonu s. p. prezydentowej Michaliny Mościckiej.

W dniu wczorajszym p. wojewoda Jaszczolt w imieniu własnym, władz wojewódzkich oraz ludności województwa łódzkiego złożył kondolencję p. Prezydentowi Mościckiemu z powodu śmierci Jego Małżonki.

Z powodu zgonu s. p. Prezydentowej Michaliny Mościckiej — samorząd m. Łodzi wystosował w dniu wczorajszym depeşe kondolencyjną następującej treści:

„Pan Prezydent Rzeczypospolitej Warszawa — Zamek.

W imieniu miasta Łodzi i władz samorządowych przesyłamy wyrazy głębokiego współczucia

Prezydent miasta Bronisław Ziemięcki.

Prezes Rady Miejskiej Edward Andrzejak”.

(i) Jak się dowiadujemy, w związku z pogrzebem p. Prezydentowej Mościckiej, który odbędzie się w dniu dzisiejszym, dziś rano, o godz. 10-ej odbędzie się uroczyste nabożeństwo żałobne w katedrze łódzkiej, które odprawi J. E. biskup Tymieniecki. Na nabożeństwo przybędą przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych naszego miasta, delegacje zrzeszeń ze sztabarami itd.

Niezależnie od tego, celem oddania hołdu zmarłej małżonce Prezydenta Rzeczypospolitej, właściciele nieruchomości w Łodzi postanowili udekorować w dniu

dzisiejszym wszystkie domy chorągwiakami o barwach narodowych, przewiniętymi krepą.

★ OBYWATELE!

W dniu dzisiejszym o godzinie 10-ej złożone zostaną na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki Małżonki Pierwszego Obywatela Państwa, przedwcześnie zmarłej, zasłużonej patriotki i działaczki społecznej s. p. Michaliny Mościckiej.

Cios, jaki dotknął Najczcigodniejszego Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, został głęboko odczuty przez społeczeństwo polskie, które łączy się z Nim w bólu i serdecznym żalu. Aby dać wyraz na szego żalu, Międzyorganizacyjny Komitet uczczenia pamięci s. p. Michaliny Mościckiej, zwraca się do organizacji społecznych, i społeczeństwa łódzkiego z gorącym apelem, o wzięcie najlichnieszego udziału w nabożeństwie żałobnym jakie odprawione zostanie w kościele katedralnym, przez Jego Ekseleńcję Ks. Biskupa Tomczaka w dniu dzisiejszym o godz. 10-ej.

Jednocześnie Komitet wzywa właścicieli nieruchomości m. Łodzi do udekorowania domów chorągwiakami narodowymi.

O godzinie 11-ej nastąpi chwila ciszy, i na przeciąg 1-ej min. wstrzymany zostanie wszelki ruch kołowy.

W ten sposób oddamy hołd cieniem Wielkiej Polki!

Komitet Międzyorganizacyjny.

Zjazd związków lokatorskich

odbędzie się 4 września w sprawie redukcji komornego.

(i) Akcja związków lokatorskich, zmierzająca do redukcji komornego, prowadzona jest intensywnie w dalszym ciągu. Mimo ingerencji właścicieli nieruchomości, którzy sprzeciwiają się redukcji komornego, związki lokatorskie postanowiły zakończyć akcję zbierania podpisów pod memoriał, który ma być doręczony władzom państwowym.

Jak nas informują na dzień 4 września b. r. zwolane zostało do Warszawy specjalne posiedzenie rady naczelnej zrzeszeń lokatorskich z całej Polski, w celu przyjęcia redakcji memoriału, jaki ma być wręczony władzom.

Memoriał ten, jak się dowiadujemy, przedstawi przede wszystkim dokładną statystykę eksmisji. Pozatem przedsta-

wione będą również poradyczne fakty eksmisowania większych rodzin, doprowadzonych w ten sposób do kompletnej ruiny.

Wysuwane zarzuty, że obniżka komornego może się przyczynić do osłabienia zdolności płatniczej właścicieli nieruchomości, mają być w memoriale odparte przy czym podkreślony będzie fakt spłacenia obciążeń hipotecyjnych, które zostały właścicielom nieruchomości prostoprostu darowane.

Równocześnie memoriał przedstawi konieczność zredukowania pewnych obciążeń, nałożonych na właścicieli nieruchomości, aby obniżka komornego nie wywołała zbyt wielkiej reakcji.

Koncert symfoniczny

pod dyr. E. Zygmana.

Koncert symfoniczny o poważnym, na wielką miarę zakrojonym programie, urządzony w porze wakacyjnej w pięknym parku helenowskim — to istotnie duża atrakcja dla łodzian, spragnionych dobrej muzyki orkiestrowej i jeszcze tej przyjemności, jaką daje słuchać nie jej na świeżym powietrzu, podczas pięknego, sierpniowego wieczoru.

Dyr. Zygmant, którego kwalifikacje kapelmistrzowskie mieliśmy możność raz już z uznaniem podnieść, zarówno przez odpowiedni dobór programu, jak i należyty poziom odtwórcy dowiódł i tym razem, że jest dyrygentem czujnym i wytrawnym, sprawnie panującym nad partyturą i zespołem. Znakomicie prowadził orkiestrę w arcydziele mozartowskim, symfonji g-moll, umiejętnie jednak pokonał trudności, jakie na stręczyć musiało wykonanie przez niezbyt zgrany jeszcze zespół kilku drobnych utworów Prokofiewa i Tausmaniana. Szkoda jedynie, że nie udało się wytworzyć lepszego skojarzenia orkiestry z solistką koncertu, p. Wandą Kopecką, która koncert fortepianowy Głazunowa oddała poprawnie, jednak zbyt powściągliwie i bez głębszego wyrazu interpretacyjnego.

WYSTĘPY TRUPY WILEŃSKIEJ.

Dzisiaj i dni następnymi „Królestwo nędzy“.

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.

Dzisiaj i codziennie wieczorem doskonała komedia Verpeuilla „Moja panna mama“ pełna humoru i sentymentu. W roli tytułowej W. Niedziałkowska, w otoczeniu: Tatarakiewicz-Wolskowskiej Szuberta, Brodniewicza, Wołoszkowskiej i Grolickiego (reżysera sztuki).

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOSIŃ ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA

SOBOTA, dnia 20-go sierpnia.

- 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie.
 12.05—12.10: Odczytanie programu na dzień bieżący.
 12.10—12.20: Codzienny Przegląd Prasy Polskiej, Tr. z Warszawy.
 12.40—12.45: Komunikat meteorologiczny. Transmisja z Warszawy.
 12.45—14.10: Płyty gramofonowe.
 14.10—15.40: Przerwa.
 15.40—16.05: Słuchowisko dla dzieci p. t. „Królowa Maja“, oprac. przez J. Romowicza według Glińskiego.
 16.05—16.35: Płyty gramofonowe.
 16.35—16.40: Kom. Centr. Biura Hydr. dla żegluga i rybaków.
 16.40—17.00: „Przegląd wydawnictw periodycznych“ — omówi prof. H. Mościcki.
 17.00—18.00: Koncert popularny w wyk. Orkiestry P. R. pod dyr. J. Ozmińskiego.
 18.00—18.30: Odczyt.
 18.30—18.50: W pałacyku Łazienkowskim (z cyklu wędrowek mikrofonem).
 18.50—19.15: Muzyka lekka i taneczna z restauracji „Cristal“, Orkiestra pod kier. Fraga i Jakubowskiego.
 19.15—19.35: Rozmaitości.
 19.35—19.45: Prasowy Dziennik Radjowy.
 19.45—20.00: Kom. Łzby Przem.-Handl. w Łodzi, odczytanie programu na dzień następny, repertuar teatrów.
 20.00—21.50: Muzyka lekka. Wykonawcy: Orkiestra Filh. Warsz. pod dyr. Stanisława Nawrota i Halina Dudiczówna (śpiew), prof. Ludwik Urstein (saksofon). W przerwie koncertu Feljeton „Na wiadokreğu“.
 21.50—21.55: Dodatek do Przewodnika Dziennika Radjowego.
 21.55—22.00: Komunikat Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komunikacji lotniczej.
 22.00—22.40: Utwory Chopina w wykonaniu Bolesława Kona.
 22.40—22.50: Wiadomości sportowe.
 22.50—24.00: Muzyka taneczna.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

- 19.45. STRASBURG. „Josephine vendue par ses soueurs“, opera komiczna Wiktora Rogera.
 20.00. BERLIN. Radjopotpourri p. t. „Haló, Wystawa Radjowa 1932“.
 20.00. DAVENTRY. Transmisja koncertu z Queen's Hallu.

Ofiary.

Na komitet bezrobotnych z. 28. — składają pracownicy i robotnicy firmy B. Rabinow i G. Rabinow.

DŹWIĘKOWE

GRAND-KINO

Dzisiaj i dni następnych!

Czterej terroryści z Bałut

Bracia Fajbusiewicz zasiądą wkrótce na ławie oskarżonych.

Banda „Zojlech“ została zlikwidowana.

(gr) O wielkiej aferze, przypominającej żywo sprawę warszawskiego „Taty Tasiemki“ — o działalności początkowo trzech, a później czterech braci Fajbusiewiczów — terrorystów z Bałut, pisaliśmy już kilkakrotnie.

Przypominamy jedynie pokrótce, że 4-ej bracia nie bez czynnego udziału swej matki Hindy: Fajwel Dawid, Icek i Mordka Fajbusiewicz, byli pewnego rodzaju monopolistami na przewóz z rzeźni bałuckiej mięsa do jatek rzeźników. Rzeźnik, który posiadał własne konie

musiał się „zato“ okupywać u dobranej czwórki braci; rzeźnicy, którzy koni nie posiadali, byli całkowicie w rękę Fajbusiewiczów. Dyktowali oni ceny, robili wstręty opornym aż do polewania mięsa naftą i wreszcie zorganizowali całą bandę terrorystów — „Zojlech“, która pieściami, kijem i nierządno nożem utrzymywała władzę braci na Starem Mieście.

Na skutek doniesienia jednego z poszkodowanych zostali wszyscy bracia aresztowani.

Charakteryścicznym szczegółem, ilustrującym bojowość całego rodu Fajbusiewiczów, była utarczka na Bałutach pewnego opornego furmana z samą matką czterech braci. Dzielną kobietą — zresztą zmarłą w miedzy czasie — po biła dotkliwie swego antagonistę i tem wystąpieniem jeszcze bardziej umocniła prestiż całego domu. Cała dzielnica była pod terorem rodziny Fajbusiewiczów.

Dowiadujemy się, że dochodzenie policyjne zostało już w tej sprawie ukończone. Czterej bracia zostali oddani do dyspozycji sędziego śledczego, który na kazal bezwzględny areszt wobec wszystkich czterech braci.

Już wkrótce odbędzie się sensacyjna rozprawa sądowa przeciwko łódzkim terrorystom. Rozprawa ta ujawni niewątpliwie wiele sensacyjnych szczegółów i udowodni, iż Łódź ma więcej niż wątpliwą powód do rywalizacji ze stolicą: okaże się, że nasi Tasiemkowie nie ustępują w niczem warszawskim. (g)

Z powodu śmierci

s. p.

JULIUSZA KINDERMANA

wyrażamy Rodzinie najgłębsze współczucie.

35-2

B. N. LITWIN, SP. AKC.

Straszna śmierć przy pracy.

Blacharz spadł z dachu, przysypany płonącymi węglami.

(gr) Niezwykłe tragiczny wypadek przy pracy wydarzył się w dniu wczorajszym przy ul. Wiznera 12. Zatrudniony na dachu trzypiętrowego domu blacharz, 42-letni Gustaw Sonnefeld (Zamenhofa 19), w chwili, gdy postawił nogę na pierwszym stopniu drabinki sznurowej, by zejść na dół runął nagle i zmarł wskutek odniesionych ran i kontuzji, przed przybyciem pogotowia.

Przyczyna tej wstrząsającej katastrofy leżała w poźyczonej przez Sonnefelda sznurowej drabince od gospodarza nieruchomości. Sonnefeld, jak zdołaliśmy ustalić, przybył na miejsce pracy bez drabinki, jaką posługują się blach-

rze przy wchodzeniu na dach i przy re-peracjach rynien. Ponieważ okazało się, że drabinkę tego rodzaju posiada właściciel posesji przy ul. Wiznera 12, Sonnefeld pożyczył ją i bez wypadku wszedł po niej na dach. Gdy chciał zejść — stare, sparciałe sznury już nie wytrzymały.

Grozę tego niezwykłego wypadku powiększa jeszcze fakt że za Sonnefeldem spadła na ziemię również kuchienka do podgrzewania. Po chwili, gdy Sonnefeld spadł — padło na niego również całe ognisko i węgle, poparzył dotkliwie umierającego blacharza. Liczni przechodnie byli świadkami tego mroźnego krew w żyłach wypadku. (g)

Redukcja podatku drogowego.

Właściciele samochodów i taksówek płacić będą o 50 proc. mniejsze opłaty.

(i) Jak wiadomo, od czasu wprawa dzenie ustawy o podatku drogowego, wszystkie organizacje szoferskie, zawodowe i towarzyskie, wszczęły interwencję w ministerstwie robót publicznych o zmianę przepisów tego podatku. Był on bowiem tak bardzo uciążliwy, że właściciele taksówek i autobusów, nie byli w stanie prowadzić swych przedsiębiorstw a większość osób, posiadających samochody prywatne, wyzywała się ich za wszelką cenę, nie mogąc wywiązać się z nałożonych na nie ciężarów.

W roku ubiegłym właściciele taksówek i autobusów proklamowali nawet strajk protestacyjny pojazdów mechanicznych. W ciągu roku jeździły delegacje do Warszawy.

I oto jak się dowiadujemy, opracowana została nowela do ustawy o Funduszu drogowym, która przyjęta będzie z wielkim uznaniem przez właścicieli samochodów zarobkowych i prywatnych.

Nowela przewiduje daleko idące zmiany w dotychczasowych opłatach

na fundusz drogowy, a mianowicie:

Opłata roczna od pojazdów mechanicznych (z wyjątkiem motocykli) wynosić będzie obecnie 10 zł. od 100 kg. wagi własnej. Dotychczasowa opłata wynosiła 40 złotych.

Opłata od motocykli będzie 40 zł. miast dotychczasowych 50. Opłata od motocykli z przyłączką wynosić będzie miast 75 złotych, tylko 60.

Co się tyczy autobusów zniósłony zostaje całkowicie podatek od biletów. Dotychczas jedna trzecia ceny biletu szła na podatek drogowy. Obecnie opłaty te będą zryczałtowane i wynosić będą na liniach na 300 klm. — 100 zł. rocznie, od 50 do 100 klm. — 80 zł., od 30 do 50 klm. — 150 zł.

W ten sposób dotychczasowe podatki drogowy zredukowane zostały przeciętnie o blisko 70 proc. Licząc przytem, że wprowadzono dodatkowe opłaty od benzyny, ogólna redukcja podatku drogowego wyniesie 50 proc. Jest to ulga istotnie duża i będzie przyjęta z wielkim uznaniem.

Nowa placówka muzyczna w Łodzi.

Od nowego roku szkolnego powstaje w naszym mieście nowa placówka muzyczna, mianowicie zatwierdzone przez ministerstwo W. R. i O. P. „Kursy fortepianowe“ Heleny Aronson-Winnikowej.

P. Winnikowa, kierowniczka kursów, jest absolwentką konserwatorium paryskiego, uczennicą profesorów Lazarusa Levy'ego i Cortot, wyróżniona w tej najwyższej francuskiej uczelni muzycznej odznaczeniami; fortepianowem i pedagogicznem.

Uczelnia łódzka, poza gruntownym szkole-

niem w dziedzinie fortepianu, ma również na celu szkolenie w kierunku ogólnego umuzykalnienia.

W zakres nauczania wchodzi przedmioty teoretyczne, jak: zasady muzyki solfeggio, historia muzyki i n. Wymienić również należy specjalne kursy dla dzieci w wieku od 5 lat, prowadzone według najnowszej metody głosnego prof. Thiberge.

Wyższą klasę fortepianową oraz ogólnie kierownictwo pedagogiczno-artystyczne objął prof. Józef Turczyński.

Najstojniejszy w świecie kompozytor przebojów

Paweł Abraham

Twórca

SEKRETARKI OSOBISTEJ WIKTORJA I JEJ HUZAR KWIAT Z HAWAI

przypomni Łodzi że

Warto żyć i Kochać

wkrótce ujrzymy

Mary Glory

w przepyszonym dźwiękowcu prod. „PATHE-NATHAN“

„ŻONA NA JEDNĄ NOC“

(Monsieur, Madame et Bibi).

Wyjaśnienie.

W związku z naszą informacją o aferze parcelacyjnej, której głównymi bohaterami mieli być właściciele majątku Sucha Góra — Szykierowie, dowiadujemy się, iż ci ostatni są raczej pokrzywdzeni w całej b. skomplikowanej i przewlekłej sprawie, zaś osi jej jest Józef Gedych, nowonabywca majątku i przytem jego nieprawny i nieformalny właściciel.

Rzecz znajdzie się wkrótce przed forum wydziału cywilnego sądu, który położy kres sprawie na zakończeniu której przedewszystkiem zależy Szykierom, jako pokrzywdzonym.

Taniec! Hulanka! Swawola! Oto tryb życia jak i wiedzie złota młodzież amerykańska. — Ujrzycie to w potężnym, współczesnym dramacie obyczajowym

Królowa Dancingu

W rolach głównych: Lois Moran, Mac Clarke, Walter Byron i Philips Halmes. — Reżyser Chandler Sprague. — Dodatek tygodnik Foxa. Początek seansów o godz. 12.30. Ceny miejsc do 3-ej od 50 gr. — Pomimo drogiego obrazu ceny miejsc nie podwyższone.

„WYGNAĆ 180 TYSIĘCY ŻYDÓW Z ŁODZI!”

Taki rozkaz wydał przed 18 laty wielki książę Mikołaj Mikołajewicz podczas oblężenia Łodzi.

Po dramatycznej rozmowie rabina Trajstmana z gen. Szajdemanem utworzony został „żydowski batalion telegraficzny”, który uratował życie i mienie żydów łódzkich.

Rocznica wybuchu wojny światowej nasuwa smutne wspomnienia z onych dni w roku 1914, gdy Łódź stała się głównym ośrodkiem operacji wojennych i gdy pod jej murami między armią rosyjską i niemiecką toczyły się zacięte boje. Zwycięski pochód armii niemieckiej został pod murami Warszawy załamany. Armia poniosła dużą klęskę i zmuszona była cofnąć się, aż do granicy niemieckiej. Sztab generalny armii rosyjskiej wydał wówczas rozkaz dopędzenia uciekającej armii niemieckiej i zdobycie za wszelką cenę Berlina.

Aby znaleźć się w osobistym kontakcie z wojskami, głównodowodzący armią — wielki książę Mikołaj Mikołajewicz, zainstał w Łodzi. Armia niemiecka najnie spodziewanej jednak przeszła do zwycięskiej kontrofensywy i wszystkie piękne marzenia Mikołaja Mikołajewicza spaliły na panewce.

Te niepowodzenia armii rosyjskiej musiały być okupione jakimś kozłem ofiarnym, którym siłą tradycji stali się żydzi. Jak z rogu obfitości zaczęły się sypać prześladowania i represje w stosunku do Żydów łódzkich. Codziennie wyrokami sądu polowego niewinnie rozstrzeliwano żydów pod zarzutem utrzymania kontaktu z wrogią armią niemiecką.

W nocy 24 października, 1914 roku doszło do wiadomości ówczesnego rabina łódzkiego Trajstmana, że nazajutrz na murach Łodzi rozlepione będą obwieszczenia następującej treści:

„GŁOWNODOWODZĄCY ARMII, PROSI MNIE O PODANIE DO WIADOMOŚCI SPOŁECZYSTWA ŻYDOWSKIEGO, ŻE SCHWYTANI PRZY USZKADZANIU LINJI TELEGRAFICZNEJ, BĘDĄ ROZSTRZELANI BEZ SĄDU”.

Obwieszczenie podpisał gubernator piotrkowski Jaczewski. Rabin Trajstman zapoznawszy się z treścią tego drakońskiego rozporządzenia, od razu pojął jakie tragiczne następstwa wywołać ono może dla żydów.

Bezwzględnie więc, wśród ciemnej nocy jesiennej udał się on do gubernatora Jaczewskiego. Gubernator nie jednak w tej sprawie działać nie mógł, będąc jedynie wykonawcą rozkazów generała Szajdemana.

Przekonawszy się, że całkowite cofnięcie tego nieszczęsnego rozporządzenia należy do rzeczy niemożliwych, rabin Trajstman wpadł na doskonały pomysł i zaproponował gubernatorowi następujące rozwiązanie sprawy.

Ponieważ rozporządzenie to jest skierowane wyłącznie do społeczeństwa żydowskiego, a żydzi w czasie działań wojennych przeważnie nie wychodzą na ulice miasta, przeto będzie o wiele racjonalniej rozporządzenie to rozkleić w bóżnicach, synagogach, w gminie żydowskiej, w stowarzyszeniach i związkach żydowskich itd. Gubernator zgodził się na projekt rabina i jego pieczę, jako przedstawicielowi duchownemu społeczeństwa żyd. powierzono plakaty, które nie ujrzały więcej światła dziennego.

Rosyjski sztab generalny, w którego interesie leżało, żeby przy pomocy pogromów na żydów, odciągnąć uwagę społeczeństwa rosyjskiego od niepowodzeń armii wydał rozkaz NA MOCY KTÓREGO WSZYSCY BEZ WYJĄTKU ŻYDZI, MIESZKANCY ŁODZI, W LICZBIE 180 TYS. LUDZI, ZMUSZENI SĄ DO NATYCHMIASTOWEGO OPUSZCZENIA MURÓW MIASTA.

Ten straszny rozkaz, podpisany przez generała Szajdemana, był motywowany tem, że żydzi winni są klęskę armii zachodniej, służąc nieprzyjacielowi przez uszkodzenie linji telegraficznej Łódź — Koluszki, łączącej sztab armii z głównym sztabem rosyjskim.

W łódzkim społeczeństwie żydowskim zapanowała bezgraniczna rozpacz. Po długich obradach najwybitniejszych przedstawicieli żyd. postanowiono wysłać do generała Szajdemana delegację z rabinem Trajstmanem na czele. O godzinie 2-iej w nocy po długich perypetyjach generał Szajdeman zgodził się narazie na przyjęcie delegacji. Podług relacji opublikowanych przed pewnym czasem przez działacza łódzkiego Abrama Tenenbauma który osobiście brał udział w naradach i akcji, audjencja ta trwała trzy godziny i miała przebieg następujący:

Do gabinetu generała, który miał kwatery swoją w „Grand Hotelu”, wpuuszczony został tylko sam rabin Trajstman.

Gen. Szajdeman przyjął rabina opryskliwie, nie prosząc go by usiadł i nie podając mu ręki na przywitanie. Natomiast obrzucił go stekiem obrzydliwych wyzwisk, grożąc wystrzelaniem wszystkich żydów, którzy są wrogami i zdradźcami ojczyzny. W paroksyzmie wściekłości, tupiąc nogami i waląc pięścią w stół, oświadczył, gen. Szajdeman,

że żydzi łódzcy przyjęli wkraczających do Łodzi Niemców muzyką i śpiewem, armję zaś rosyjską oblewali z okien gorącą wodą.

Po godzinnej rozmowie, oblitującej w mnóstwo tragicznych momentów, w czasie której rabin Trajstman padł do nóg generała, proząc go o zlitowanie się nad żydami, którzy złożyli również duże ofiary na rzecz wojny, generał zmiekkł i zgodził się interwenjować u Mikołaja Mikołajewicza.

Po dłuższej rozmowie telefonicznej z głównodowodzącym armją, generał Szajdeman oznajmił rabinowi Trajstmanowi, że Mikołaj Mikołajewicz jest zdania, że tylko żydzi winni są uszkodzenia linji telegraficznej, i jak długo niema gwarancji, że linja ta będzie zabezpieczona, żydzi nie mogą pozostać w Łodzi.

Widząc łagodniejsze stanowisko Szajdemana, rabin prosił go by w swoim imieniu przedstawił Mikołaj Mikołajewiczowi następującą propozycję:

„Głównodowodzący armją zgadza się na pozostawienie żydów w Łodzi pod warunkiem, że oni oficjalnie przyjmą na siebie odpowiedzialność za całość linji

telegraficznej Łódź — Koluszki. Gdyby żydzi nie podolali swemu zadaniu, wówczas rozkaz o wygnaniu żydów z murów Łodzi zyska natychmiast moc obowiązującą”.

Po długich prośbach i błaganiach, w czasie których rabin Trajstman dostał krwotoku, generał Szajdeman zgodził się na powtórna interwencję u Mikołaja Mikołajewicza. Rozkaz o wygnaniu żydów z Łodzi został jeszcze tejże nocy cofnięty.

Mikołaj Mikołajewicz dodał jednakże jeszcze jeden warunek, że organizująca się żydowska milicja dla ochrony linji telegraficznej nie może być uzbrojona w żadną broń, lecz jedynie w kije i nosić może jako odznakę służby tylko białą opaskę na ramieniu. Nazajutrz z samego rana zwołana została narada przedstawicieli społeczeństwa, związków młodzieży i postanowiono zorganizować „żydowski batalion telegraficzny”, który jeszcze tegoż dnia objął pieczę nad fatalną linją.

Żydzi łódzcy zostali uratowani!...
E. Bar.

Coraz więcej przestępstw!

Kryzys i prohibicja sprzyjała wzrostowi przestępczości po wojnie. Najwięcej oszustów i policjantów jest w Wiedniu

Na łamach pisma szwedzkiego „Dagens Nyheter” znajdujemy niezwykle ciekawą ankietę na temat przestępczości przed i powojennej. Pismo zajęło się zagadnieniem tego rodzaju: „Czy Europa jest teraz bardziej przestępczą niż przed wojną?... Redakcja zwróciła się do policji paryskiej, londyńskiej, wiedeńskiej, berlińskiej i do czterech stolic państwa skandynawskich — Oslo, Stockholmu, Kopenhagi i Helsingforsu. Zbierano materiał w sposób żmudna i dokładna. Odpowiedź na pytanie ankiety wypadła twierdząco. Głównie było to może jeszcze bezpośrednio po wojnie, lecz przed wojną było znacznie lepiej.

Najwyższe wzniesienie fali przestępczości przypada na lata 1920 — 1922. Potem fala ta opada, ulega w różnych miastach specyficznym zmianom, chyli się w jednej dziedzinie i wznosi w drugiej — jednak naogół jest ona wyższa niż była dawniej.

Co szczególnie ciekawe — to fakt, że niektóre miasta wykazują od czasów powojennych pewne specjalne inklinacje w kierunku tych a nie innych przestępstw: miasta specjalizują się w niektórych dziedzinach...

W Skandynawji, której ludność przed wojną znana była na całym świecie ze swego niezwykle poszanowania prawa — mnożą się od niedawna przekroczenia przepisów policyjnych. Tego rodzaju delikty — to potomko-

wie w prostej linji prohibicji. Zaczęło się od przestępstw przeciwko zakazom alkoholowym. Gdy już raz ludzie weszli na drogę nieposzanowania praw, poczęli je omijać i na innych terenach: prohibicja obniżyła moralność niezwykle solidnych skandynawów.

Najgorzej rzecz się miała z tego rodzaju przestępstwami w Helsinforse, gdzie na 100 mieszkańców aż 100 miało do czynienia z władzami za omijania zakazów prohibicyjnych. Prohibicja została wreszcie w Finlandji zniesiona: pisaliśmy z jakim entuzjazmem ludność przyjęła nową ustawę — jak radośnie obchodzili finowie święto przejścia suchej Finlandji na mokra. Oslo, gdzie prohibicja istnieje tylko częściowo — zaledwie 39 osób ma do czynienia z policją za pijaństwo. W Stockholmie istnieją pewne mało krepujące zakazy co do spożycia alkoholu: to też w stolicy Szwecji tylko 12 mieszkańców na tysiąc jest karanych za opilstwo...

Szczególny tytuł do dumy ma Wiedeń: to miasto wyspecjalizowało się w oszustwach. Nie brak oszustw i w innych miastach, po wojnie namnożyło się ich wszędzie, lecz cyfry notujące te przestępstwa w Wiedniu są wręcz zastraszające: przed wojną 1200 rocznie, w roku 1927 — 5709, w roku 1930 — 11.829! W Berlinie — stojącym pod tym względem na drugim miejscu — liczba oszustw wzrosła ponad pięć-

kratnie i sięga około 48 tysięcy wypadków rocznie.

Najbardziej dbają o swe bezpieczeństwo wiedeńczycy, gdyż przypada tam jeden policjant na 235 mieszkańców, a na szarym końcu stoi Kopenhaga z jednym policjantem na 598 mieszkańców. W Berlinie przypada jeden policjant na 330 osób — w Paryżu na 303 osoby.

W szeregu wielkich miast zajmuje Berlin stanowisko szczególne: jego świat przestępczy rekrutuje się w znacznej mierze z inteligentów. Od roku 1923 po inflacji, dewaluacji, po spadku zatrudnienia na wszystkich frontach produkcji i wymiany — rozpoczął się szczególnie w stolicy Rzeszy, kryzys inteligencji — trwający do chwili obecnej. Przestępcza inteligencja — to bardzo niebezpieczny konkurent dla „normalnego” przestępcy. Przestępcza inteligencja przeważnie działa na terenie oszustw, a ostatnio w Berlinie zajmują się szantażem. Zbiórki na fikcyjne cele, szantaże matrymonjalne, szantaże na tle zdrad małżeńskich i td. — w tych dziedzinach „pracują” inteligenci berlińscy nie bez powodzenia. Oszuści materialni wszędzie dają się we znaki — jednak sentymentalne niemki, dają za wszelką cenę do stworzenia sobie „cichego domowego ogniska” są widocznie najlepszym materiałem do nabierania przez wydrwigroszów i oszustów...

Czy są dane, że przestępczość spada w najbliższym czasie?... Wszyscy kryminalodzy wiążą tę sprawę bezpośrednio z kryzysem. Gdy świat wyjdzie z obecnego okresu przełomowego, gdy ruszy przemysł — wtedy spadnie również liczba przestępstw. (g)

**T
A
B
U**

to wyspa Bora — Bora szczęśliwych nietknięta siłą cywilizacji!

to tragiczne dzieje dwojga kochanków!

okrutne Tabu! To wstrząsający film pełen napięcia dramatycznego!

to film w którym aktorzy dają koncert gry!

następna premjera

50-2
„Grand-Kino”

Dr. med. **N. ROZEN**
STOMATOLOG
ANDRZEJA 7, telef. 216-57
POWRÓCIŁ

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

Łódzkiego okręgu włókienniczego.

100 karteli w Polsce

Ostatnie lata w Polsce są okresem szybko rozwijającego się ruchu kartelizacyjnego, który jest i był czynnikiem zespolenia gospodarczego różnych dzielnic Polski.

Do czasów wojny kartelizacja czyniła u nas minimalne postępy, przyczem stosunkowo najwięcej organizacji kartelowych było w b. zaborze niemieckim, stanowiły one bowiem części ogólnoniemieckich organizacji gospodarczych. Obecnie liczba karteli w Polsce wynosi około stu, jeżeli uwzględnimy w tej liczbie szereg drobniejszych porozumień lokalnych, oraz luźniejszych porozumień w dziedzinie drobnych, mniej ważnych artykułów. Z podanej liczby mniej więcej połowę stanowią syndykaty, t.j. organizacje, rozporządzające centralnymi biurami sprzedaży, reszta są to kartele cennikowe, dotyczące warunków sprzedaży wytwórczość itd.

Jeśli chodzi o stopień skartelizowania przemysłu, to pewne światło mogą rzucić cyfry dotyczące istnienia karteli w poszczególnych branżach przemysłu, oraz wykaz artykułów, które są objęte porozumieniami, z tem jednak zastrzeżeniem, że wykładnikiem oddziaływania karteli na rynek jest raczej ich struktura i spójność, niż liczba.

Poczynając od górnictwa, mamy dwie organizacje regionalne w przemyśle węglowym, oraz jedną wspólną ogólnopolską.

W górnictwie naftowym mamy syndykat producentów ropy, łącznie więc w górnictwie istnieją 4 organizacje.

W przemyśle hutniczym istnieją syndykaty: hut żelaznych, walcowni rur i walcowni cynku, czyli 3 organizacje.

W przemyśle mineralnym skartelizowane są: cement, superfosfat, szkło okienne (częściowo) i produkty rafinerji ropy naftowej, czyli 4 organizacje.

W przemyśle metalowym i maszynowym zorganizowane są wytwórczość: tub metalowych, rur lanych, drutu miedzianego, wagonów, maszyn i narzędzi rolniczych, wyrobów emaljowanych, radiatorów, śrub, lin drucianych, odlewów stalowych, w deł, łopat, łańcuchów, blach pocynkowanych, łącznie 14 organizacji.

W przemyśle chemicznym: klej kostny, obuwie gumowe, kwas węglowy, kwas siarkowy, oleje jadalne, produkty smołcowe, terpentyna, olej rycynowy techniczny, barwniki anilnowe, związki azotowe, karb. d. litopon, materiały wybuchowe, razem 13 karteli.

W przemyśle włókienniczym: wyroby futrowe, zakłady farbiarskie i apretury, przędza bawełniana, przędza czesankowa, przędzalnie zgrzebne, wyroby dziane, fabryki dywanów, w przemyśle zaś konfekcyjnym: pończochy, rękawiczki, krawaty, wyroby jedwabnicze, stożki, kapelusznice, łącznie 12 organizacji.

W przemyśle elektrotechnicznym: rury izolacyjne, żarówki, przewodniki i kable, czyli 4 organizacje.

W przemyśle spożywczym: krochmal, spirytus, drożdże, 2 kartele regionalne cukrownicze, syrop, spirytus młasowy, młyn, makaron, łącznie 9 porozumień.

Wreszcie istnieje szereg porozumień

Upadłości i układy.

W dniu wczorajszym adw. Stefan Brzeziński, jako pełnomocnik **Edmunda Wasilewskiego**, złożył do sądu handlowego podanie z prośbą o ogłoszenie swemu klientowi upadłości.

Wasilewski prowadzi od szeregu lat przedsiębiorstwo sprzedaży materiałów wełnianych i jedwabnych w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 152. Przedtem prowadził taki sam interes przy ul. Sienkiewicza Nr. 67.

W ostatnich dniach, na skutek kryzysu, Wasilewski zmuszony był zawiesić wypłaty dopuszczając własne weksle do protestu, wobec czego wystąpił on za pośrednictwem swego pełnomocnika do sądu z zameldowaniem o zawieszeniu wypłat i z prośbą o ogłoszenie upadłości.

Sąd, ogłaszając upadłość, chwilę otwarcia oznaczył tymczasowo na dzień 16 sierpnia 1932 r., sędzią komisarzem mianowano sędziego handlowego Haesslera, a kuratorem adw. Bolesława Bolińskiego.

Wasilewskiego oddano pod dozór policji z obowiązkiem meldowania się raz w tygodniu.

W dniu wczorajszym znalazła się również na wokandy sądu sprawa upadłości firmy „**Belling**” oraz jej wspólników Motela-Gedali Baharjera i Henryka Sommerfelda, którym sąd apelacyjny w swoim czasie udzielił glejtu uchylając decyzję sądu łódzkiego, odmawiającą im glejtu.

Pełnomocnik upadłych adw. Fryde prosił o przedłużenie udzielonego im glejtu, gdyż według jego zdania brak jest jakichkolwiek powodów do utrzymania względem upadłych przymusu osobistego oraz niezakończenia pertraktacji z wierzycielami co do układu.

Sąd, przychylił się do tego wniosku, przedłużył glejtu na dalsze trzy miesiące.

W sprawie upadłości **Włodarski, Stawicki i S-ka**, Sp. z ogr. odp. na wniosek syndyka tymczasowego oraz ze względu na to, że znaczna liczba wierzycieli w wyznaczonym terminie nie zgłosiła swych pretensji do masy upadłości, sąd udzielił dodatkowego ostatecznego terminu sprawdzania wierzytelności.

Parafowanie ksiąg handlowych mogą dokonywać władze skarbowe i izba przemysłowo-handlowa.

(ic) Jak wiadomo, rozporządzenie ministra skarbu w sprawie prowadzenia ksiąg handlowych dla celów państwowych podatkowo-przemysłowych, przewiduje, że niektóre przedsiębiorstwa mogą prowadzić księgi handlowe według uproszczonych zasad księgowości. O ile jednak księgi te nie zostaną parafowane, wówczas podlega zaświadczeniu księga, obejmująca konto towarów, względnie konto produkcji. Zaświadczenia ksiąg mogą być dokonane przez władze podatkowe I i II instancji oraz izby przemysłowo-handlowe i izby rzemieślnicze.

W związku z powyższym ministerstwo skarbu wydało obecnie zarządzenie co do sposobu parafowania uproszczonych ksiąg handlowych. Mianowicie na pierwszej stronie księgi winno być umieszczone poświadczenie, zawierające firmę i czas, na który księgi są przeznaczone, oraz liczbę stron kolejno numerowanych i przeciagniętych sznurem, umocowanym na ostatniej stronie pieczęcią urzędową.

Zaświadczenie ksiąg przez władze skarbowe podlega opłacie w wysokości 5 złotych.

Gielda pieniężna.

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz przeważała słabsza zwłaszcza dla dewiz na Londyn, która była w zaofiarowaniu. Obroty były naogół ograniczone. Notowano dewizy: Gdańsk 173.90, Holandia—359.30, Londyn 30.96—30.94, New York—8.92, New York—kabel 8.925, Paryż—35, Praga—26.39, Szwajcaria—173.95; w obrotach międzybankowych dewizy na Berlin były w żądaniu po 212.30. Transakcje dokonane a nienotowane: Belgia—124, Sztokholm—160, Włochy—45.75. W obrotach prywatnych marka niemiecka—210.90, banknoty dolarowe—8.90 85, rubel złoty—4.68, dolar złoty—8.92.25, rubel srebrny—1.42, bilon—0.58.

AKCJE. Na rynku akcyjnym obracano jedynie akcjami Banku Polskiego po 71—71.25 i akcjami Warsz. T-wa Fabryk Cukru po 19.50. W obrotach pozagiełdowych obracano Lilponem po 11.50—11.75 i akcjami starachowickimi po 7.40. Akcje metalurgiczne nadal są w poszukiwaniu, przy małym zaofiarowaniu.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla pa-

w różnych gałęziach przemysłu, obejmujących: rury kamionkowe, posadzkę dębową, papier, bibułki kolorowe, watę, ceratę itd.

Z punktu widzenia formalnego wszystkie te organizacje są dobrowolne, szereg z nich jednak zawarto pod auspicjami, wzgl. pod naciskiem rządu, który z różnych przyczyn woli mieć do czynienia z przemysłem zorganizowanym. Do takich karteli można za-

liczyć węglowy, żelazny, cukrowniczy naftowy i przędzy bawełnianej. M mo istnienia prawnych podstaw po temu, jak np. w dziedzinie węgla, nafty, rząd nie skorzystał dotychczas nigdy ze swych uprawnień ustawowych, ograniczając się jedynie do bezpośrednich wpływów na kierowników przedsiębiorstw. Wpływu własnych przedsiębiorstw przemysłowych (węgiel, nafta) lub bankowych.

Nie będzie przymusu

używania surowców krajowych.

(ic) Jak się dowiadujemy, projektowana nie wydanie ustawy o przymusie stosowania przez przemysł przetwórczy krajowych surowców rolniczych nie nastąpi. Decyzja o niewydaniu ramowej ustawy o przymusie stosowania surowców krajowych, motywowana jest okolicznością, że wprowadzenie zarządzeń przymusowych, zbyt daleko sięgających w sferę produkcji przemysłowej, zagroziłoby istnieniu wielu warsztatów przemysłowych, przerabiających surowce zagraniczne, a nie mogących w obecnych warunkach dostosować swych warsztatów do przerobu surowców krajowych.

Jeśli chodzi o instytucje państwowe i samorządowe, które są obecnie największymi odbiorcami przemysłu — skutecznie one będą zamówienia z warunkiem, że przy wyrobie ich zużyje się część surowca krajowego.

Lekki wzrost upadłości.

Według informacji G. U. S., ogłoszono w Polsce w czerwcu r. b. ogółem 47 upadłości, wobec 43 w maju r. b., natomiast 86 w czerwcu ub. r. Z powyższej cyfry przypada na woj. wództwa centralne 34 upadłości (w maju 21, a w czerwcu ub. r. 41), wschodnie 1 (2 i 3), zachodnie 3 (10 i 23), południowe 9 (10 i 19). W pierwszym półroczu r. b. ogłoszono ogółem 338 upadłości, wobec 398 w pierwszym półroczu 1931. Z powyższych cyfr przypada na woj. centralne 203 (204), wschodnia 9 (7), zachodnie 74 (120), południowe 52 (67).

Gielda zbożowa.

Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie ogólny obrót wyniósł 1250 ton, w tem żyta 265 ton. Usposobienie spokojne. Notowano za 100 kg. parytet wagon — Warszawa w handlu hurtowym, ładunkach wagonowych: żyto 16.25—16.75, pszenica jednolitą nowa 26—26.50, pszenica zbierana nowa 25.50—26, owies jednolity nowy 17—18, owies zbierany nowy 16—17, jęczmień na kaszę 16.75—17.25, jęczmień browarny 17.50—18, groch polny jadalny 26—29, groch Victoria 26—29, rzepak zimowy nowy 34—35, siemię lniane basjs 90 proc. 31—33, mąka psz. luksusowa wymiału 40—50 proc. 45—50, mąka pszenna 4/0 wymiału 50—60% 40—45, mąka żytnia pylvowa wymiału 50—60 30—33, mąka żytnia siłkowa wymiału po 50 proc. 24—26, mąka żytnia razowa 95 proc. 23—25 otręby pszenne szale 12.50—13, otręby pszenne średnie 12—12.50, otręby żytnie 8—9, kuchenki lniane 19—20, kuchenki rzenakowe 16—16.50, kuchenki słoneczne 16.50—17.

AKCJE.
Bank Polski 71.00—71.25.
PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.
3 proc. budowlana 35.50
4 proc. inwestycyjna serwina 104 i pół
5 proc. konwersyjna 37.00
5 proc. kolejowa 30 i pół
6 proc. dolarowa 55.00—55 i jedna czwarta
4 proc. dolarowa 48.75—48.60
7 proc. stabilizacyjna 51.75—53—52.50.
10 proc. kolejowa 101.
4 i pół proc. ziemskie zł 39.50
5 proc. m. Warszawy 47.50
8 proc. m. Warszawy 58.25—58.50—59.50
8 proc. m. Łodzi 57.00

NOTOWANIA BAWELNY.
Nowy Jork 18 sierpnia, Loco 7.60, sierpień 7.44, wrzesień 7.49, październik 7.54, listopad 7.61, grudzień 7.71, styczeń 7.79, luty 7.81, marzec 7.92, kwiecień 7.97, maj 8.04, czerwiec 8.11, lipiec 8.18.
Nowy Orlean, 18 sierpnia, Loco 7.42, październik 7.52, grudzień 7.68, styczeń 7.75, marzec 7.91, maj 8.03, lipiec 8.13.
Liverpool 18 sierpnia, Loco 5.65, sierpień 5.44, wrzesień 5.46, październik 5.48, listopad 5.50, grudzień 5.52, styczeń 5.54, luty 5.56, marzec 5.59, kwiecień 5.61, maj 5.65, czerwiec 5.66, lipiec 5.69.
Liverpool, 18 sierpnia, Bawełna odmiana; Loco 7.05, październik 7.69, listopad 7.75, grudzień 7.76, styczeń 7.84, marzec 7.79, maj 8.01, lipiec 8.10.
Upper, 18 sierpnia, Loco 6.07, październik 6.81, listopad 6.81, grudzień 6.96, styczeń 6.90, marzec 6.96, maj 7.02, lipiec 7.03.

Złe żniwa w Rosji. „Fabryki zboża” zawiodły na całej linii.

Na zachodzie nie brak ekonomistów, utrzymujących, że wprowadzić osławioną pięcioletnią komunistyczną w Rosji w zakresie ciężkiego przemysłu nie udało się, to zato kolektywizacja gospodarstwa rolnego, owe „kolchozy” i „sowchozy” na dziesiątkach tysięcy hektarów są całkiem możliwe. Rzeczywistość wszakże zadała kłam teoriom, a „fabryki zbożowe” pomimo zastosowania na wielką skalę maszyn i narzędzi, stanowiących ostatnie słowo techniki, produkują bez porównania mniej, aniżeli przedtem, gdy oprócz sochy, kosy i sierpa nie posługiwano się żadnymi innymi narzędziami.

Już w roku ubiegłym nie było dobrego. Za pomocą środków drakońskich zebrano rolnikom 1.400 milj. pudów (przeszło 230 milj. tonn) zboża, ale skutek był ten, że 75 proc. tego zboża, wobec braku magazynów i elewatorów, zasypano po kilkaset wagonów na gromady pod otwartym niebem, skutkiem czego zboże uległo zupełnemu zepsuciu, zagranicę wywieziono ilości znikome, miasta pozostały bez chleba — do siewu zboża zabrakło, a więc cierpiała głód, o jakim na zachodzie nikt nie ma pojęcia. Jedną podobno armia czerwona była dobrze zaopatrzona na żywność.

Obecnie odbywają się drugie żniwa w komunistycznych gospodarstwach rolnych Rosji. Aby uniknąć zeszłorocznej katastrofy zbożowej, władze bolszewickie, nie odstępując od doktryny socjalistycznej, poczyniły pewne posunięcia, które miały na celu zachęcenie ludności do dokonania szybko i dokładnie żniw. Zmniejszono znacznie obowiązkowy kontyngent zboża, należny państwu, zarządzono wysłanie na wieś towarów, poszukiwanych przez włoś-

cian, wydano zezwolenie na dokonywanie targów w miastach po cenach rynkowych, zaniechano dalszej kolektywizacji ziemi a zwłaszcza inwentarza żywego, wreszcie, wobec ostrego głodu na wsi, pozwolono wydawać „zaliczki” pod postacią zboża w ilości 15 proc. zboża omlóconego.

Zarządzenia te wszakże zawiodły na całej linii. Jak stwierdza urzędowa prasa sowiecka, żniwa wykonano w granicach najwyżej 20—23 proc. ilości planowanej, stert postawiono 2—3 proc., często 0,5 proc i mniej, żniwa nawet na południu odbywają się tak opieszale, że skończone będą za 1 i pół miesiąca, o ile nie nastąpi poprawa, co grozi całkowitem wysypaniem ziarna.

Ludność przedewszystkiem zabiera „zaliczkowe” zboże, przyczem same zarządy kolchozów szacują cały plon brutto i wydają najpierw zaliczki od całego zbioru, a nie od ilości omlóconej, członkowie zaś kolektywów po otrzymaniu zaliczki tracą całkiem ochotę do dalszych prac dokoła żniw.

Podatki rosną i rosną

W czasopiśmie „La Revue politique et parlementaire” p. Louis Delanney podał surowej krytyce nadmierne obciążenie ludności podatkami, jakie nakładają na nie władze państwowe poszczególnych państw.

Zgodnie z zestawieniem dokonaniem przez p. Delanney, w ciągu ostatnich lat dwudziestu ogólna suma dochodów, jakie państwo czerpie z podatków wzrosła w Wielkiej Brytanji z 251.500.000 funtów w roku 1913 do 948.000.000 funtów w roku 1930. Podobny wzrost daje się zauważyć w dochodach państwowych in-

nych państw.

Nawiązując do słów francuskiego ministra skarbu, p. Flandina, stwierdzającego w przemówieniu, wygłoszonym w Cauderan, iż płatnik francuski zmuszony jest poświęcić na podatki całkowity dochód każdego trzeciego dnia pracy, autor artykułu przytacza wykaz, sporządzony przez sir Roberta Cahilla, radcy handlowego ambasady angielskiej we Francji który porównując sumy państwowych dochodów podatkowych z ogólną liczbą mieszkańców danego kraju, obliczył, że przeciętnie na każdego

W rezultacie ostatecznym tegoroczna kampanja zbożowa w Rosji jest pod wielkim znakiem zapytania.

Pielęgnowanie cery!

wszyscy, przebywający dużo na powietrzu, słońcu, wietrze, uprawiający sporty powinni stosować stale

Krem promienny Perfection

jest to niezastąpiony krem do codziennego użytku. Idealnie pielęgnuje cerę: ochrania ją przed zbyt palącymi promieniami słońca, nie osłabiającego jego zbawienne działanie. Idealnie utrzymuje puder. Dla panów niezastąpiony przed goleniem. Cena dużego pudełka 1 zł, 25 gr., małego — 75 groszy.

„PERFECTION”

Laboratorium Sklep: Sniadeckich 16 Warszawa Marszałkowska 90

UWAGA!

„Express Ilustrowany” i „Republika”

do nabycia w INOWŁODZU w sklepie Lewenberga

w TEOFILOWIE na kolonjach i letniskach 40-1 obok Inowłódza.

Lek. dent. Szperling

Zawadzka 1, tel. 143-06 POWRÓCIŁ

20-1

mieszkańca Wielkiej Brytanji przypada 75 dolarów, Francji — 48 dolarów, Niemiec — 35 dolarów i Stanów Zjednoczonych — 24 dolary podatku w stosunku rocznym.

Przekazy pieniężne na przesyłki do ZSRR.

Przedstawicielstwo Handlowe ZSRR, w Polsce podaje niniejszem wiadomości, że wszelkie przekazy pieniężne na „Torgsin” przyjmują następujące banki: Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Zachodni oraz Bank Powszechny Kredytowy, które dają pełną gwarancję należytego i szybkiego załatwienia tych przekazów. Wszelkich informacji udzielają wspomniane banki i ich Oddziały, jak również Przedstawicielstwo Handlowe ZSRR, w Polsce, Warszawa ul. Koszykowa 4, tel. 9-06-66.

ZAPISY DO WSZYSTKICH KLAS 7 kl. prywatnej Koedukacyjnej Szkoły Powszechnej oraz do powstałego Gimnazjum Męskiego Humanistycznego Zenona POZYERA

przyjmuje kancelaria przy ul. ZAWADZKIEJ № 1, III p. tel. 237-27 od dnia 1 sierpnia w godz. 10—12 rano i 16—18 po poł.

Czesne w przedszkolu: — 20.— Zł. miesięcznie

Oddziały I, II	— 25.—	„	„
„ III, IV	— 30.—	„	„
„ V, VI, VII	— 35.—	„	„
Klasy: IV, V	— 40.—	„	„
„ VI, VII	— 45.—	„	„

45-4

Dziesięć urzędników komunalnych i państwowych korzystają z zniżki

Z pełnemi prawami gimnazjów państwowych (kat. A).

GINNAZJUM ŻENSKIE z przedszkolem i klasami wstępnymi ADELI SKRZYPKOWSKIEJ

Lódź, Piotrkowska 187, Tel. 177-35.

Egzaminy wstępne systemem lekcyjnym od 1 do 7 września r. b. włącznie.

Podania przyjmuje kancelaria gimnazjum w godz. 10—13 i od 16 do 18-ej.

Dyrektorka (—) A. SKRZYPKOWSKA.

DOKTOR 40-2

H. Wołkowyski

Cegielniana № 4, POWRÓCIŁ

telefon 216-90.

Specjalista chorób WENERYCZNYCH, MOCZOPŁCIOWYCH I SKÓRNYCH.

Leczenie lampą kwarcową.

Przyjmuje od g. 8—2 przed p. i od 5—9 w niedziele i święta od godziny 9—1.

Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. MED.

BERMAN

choroby skórne i weneryczne Cegielniana 15 tel. 149-07

Przyjmuje od godz. 8—11 i od 4—8, w niedziele i święta od godz. 9—1.

Dla niezamożnych ceny lecznic. 30-2

Doktor 30-2

Klinger

powrócił

DR. MED.

Jerzy Sudya

Choroby kobiece i akuszeria Zielona 30, tel. 115-27

Przyjmuje od 8 — 7-ej. 25-2.

GINNAZJUM MĘSKIE

Tow. Szerz. Ośw. i W. Techn. wśród Żydów w Łodzi, POMORSKA 46-48 tel. 108-64

Zapisy kandydatów przyjmuje sekretariat gimnazjum codziennie od godz. 9—13.

Egzaminy wstępne rozpoczyna się dnia 1-go września.

Przy gimnazjum istnieje kl. A. B. C.

Czesne w klasach wstępnych wynosi 25 zł. miesięcznie.

40-4

DYREKCYJA

Lekarz Dentysta

Jakób Rotenberg

AL. KOŚCIUSZKI 22 (Piotrkowska 79 II bramą) TEL. 104-24

POWRÓCIŁ. 30-2

Sanatorjum

dla dorosłych i dzieci w sosnowym lesie CHEŁMY POD ŁODZIĄ. Wiadomość na miejscu lub 11-go Listopada nr. 9. Kierownik: Dr. Rakowski. 15-2.

Mieszkania do wynajęcia

w nowym domu naprzeciwko parku Staszycy. Nowoczesne, słoneczne, 3 i 4-pokojowe z kuchnią i wszelkimi wygodami. Sklepy. — Wiadomość: Cegielniana 80 u gospodarza.

ANDRZEJOWI Kołodziejczykowi zaginęła książeczka Kasy Chorych i do wód osobisty. 19

„Czystość”

Piotrkowska 44, telefon 167-45

przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, lutowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czystzenie szyb.

ZAKŁAD fotograf. L. Laks, Zeromskiego 84, przyjmuje do wywoływania, koplowania i retuszowania od p.p. amatorów. Zdjęcia do legitymacji, matryki i paszportów. Powiększenia. Ceny przystępne. Dojazd tramwajami Nr.Nr.: 5, 8, 9, 16.

Pielęgniarka

rutynowana przyjmuje dyżury i rob. zastrzyki umiejętnie. Ceny przystępne

Telefon 230-79.

DWA SŁONECZNE POKOJE BEZ MEBLI

w eleganckim domu dla młodej pary małżeńskiej poszukiwane. Telefon 220-45 między 3—5. 14 20-2

Parcelacja letniskowa w lesie sosnowym MAJĄTKU DRUŻBICE położonym przy szosie Łódź-Pabjanice-Belchatów

PARCELE SPRZEDAJE SIĘ OD 25 DO 50 GROSZY ZA METR KW. NA 2-LETNIE SPŁATY. Miejscowość piaszczysta sucha, zdrowotna i bardzo ładna plaża nad jeziorem. 60-letni las. Komunikacja bardzo dogodna, co 2 godziny wychodzi autobus z Łodzi przez Pabjanice Drużbice do Belchatowa i z powrotem. Już sprzedano 2/3 działek pozostało do sprzedania 1/3 działek. Połowa nabywców działek już zostało zatwierdzonych przez Okręgowy Urząd Ziemiański w Piotrkowie. Dla obciążenia i zamówienia działek, w sprawie odjazdu do lasu itd. informacji udzielają:

- 1) w Łodzi biuro inż. Leona Hurwicza, Piłsudskiego 36, tel. 141-95
- 2) w Piotrkowie biuro miernicze przysięgłego Leopolda Pajdowskiego, ul. Piłsudskiego 65, tel. 20.
- 3) w Pabjanicach W. Nychter, ul. Szkołna Nr. 3, tel. 66.
- 4) w Kolumnie willa Jakubowicza, róg Łakowej i Legionowej.
- 5) w Drużbicach administrator majątku (Dom Władysława Adlera).

UWAGA: Pełnomocnik właścicielki w niedziele i święta przebywa w lesie i osobiście udziela informacji. Wyjazd autobusem z Pabjanic o 10 rano.

50-10

Z PRAWAMI GIMNAZJÓW PAŃSTWOWYCH
ŻEŃSKIE GIMNAZJUM TOW.
„KULTURA”
ul. Wólczańska 123 (tel. 174-85)
Zapisy kandydatek do wszystkich klas gimnazjum...

Zatwierdzone przez Ministerstwo W. R. i O. P.
„Kursy Fortepianowe”
Heleny Aronson-Winnikowej
absolwentki konserwatorium paryskiego (Lazar Levy)...

Ogłoszenie
Syndyk tymczasowy upadłości firmy „Gustaw Simm” zawiadamia, że w dniu 9 września 1932 r. o godz. 12 w pol. odbędzie się w Sądzie Okręgowym w Łodzi...

OGŁOSZENIE.
Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 16 sierpnia 1932 r. zaochcił postanowił: 1) ogłosić upadłość Szulkowi Baumgartenowi...

OGŁOSZENIE.
Syndyk Tymczasowy Masy Upadłości firmy „Luna - Kinoteatr” oraz jej w. Józefa Maszyckiego podaje do wiadomości, iż zamierzone jest wydzierżawienie przedsiębiorstwa kinematograficznego pod nazwą „Luna” w Łodzi...

Szkoła Przemysłowa
TOWARZYSTWA SZERZENIA OŚWIATY i WIEDZY TECHNICZNEJ WŚRÓD ŻYDÓW W ŁODZI POMORSKA 46/48 TEL. 163-80
wydziały: mechaniczny, elektrotechniczny i tkacki.

Koks z własnych koksowni
„Wolfgang” i „Gothard”
specjalnie dla centralnego ogrzewania
Sprzedaż wagonowa i wozowa.

KONSORCJUM
Biuro sprzedaży koncertu „ROBUR”
Łódź, Przejazd 62,
tel. 131-80, 155-60, 236-30.

OLLA GUM
NIE PRZERWATYWI!
lecz wyraźnie PRZERWATYWI „OLLA”
winien Pan żądać, wszystko inne zaś rzekomo
równie dobre, jak najenergiczniej odrzucać.
Prawdziwe, jedynie z nazwą „OLLA”

Nr. sprawy Z. 10/32. ODPIS.
DECYZJA
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
Dnia 2 sierpnia 1932 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w Wydziale III Handlowym na posiedzeniu publicznym rozpoznawał sprawę odroczenia wypłat firmy „Adolf Kroening”...

Ogłoszenie
Syndyk tymczasowy upadłości firmy „Jan Koffman” zawiadamia, że w dniu 24 sierpnia 1932 r. o godz. 11-ej rano odbędzie się w Sądzie Okręgowym w Łodzi (Wydział Handlowy, pokój 15) zebranie wierzycieli...

4 POKOJOWY LOKAL
z wszelkimi nowoczesnymi wygodami na II piętrze DO WYNAJECIA od 1 paźdz. r. b.
Wiadomość: Gimn. Zgrom. Kupców, tel. 115-31 od g. 9-3 po poł. 25x3

Buchalterij
włoskiej, amerykańskiej wyuczam
gruntownie i tanio.
Wiadomość: Cukiernia Jarmieckiego Pomorska 14, między godz. 4-6 pp. 30-1

Zarząd Prywatnego Męskiego Gimnazjum Humanistycznego i Prywatne Męskiej Szkoły Powszechnej Zrzeszenia Nauczycieli Szkół Średnich w Łodzi
ul. Gdańska 17 (1 piętro)
ogłasza niniejszem, że począwszy od dnia 12 sierpnia 1932 r. przyjmuję zapisy uczniów do powyższych szkół

Kupno i sprzedaż
ZŁOTO, biżuterję i kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny, Zakład jubilerski I. Fijałko, Piotrkowska 7. 00

KTO POSZUKUJE domu, placu, parcelle, majątku, gospodarstwa, zgłasza się do Biura „Polruch”, Al. Kościuszki Nr. 27, tel. 141-01, 132-01.

SAMOCHODY i motocykle używane. Kupno, Sprzedaż, Komis, Zamiana, Auto-Agencja, Gdańska 82, tel. 189-28.

DOM do sprzedania z placem. Ulica Sierakowskiego Nr. 80. Wiadomość na miejscu. 20

SYPIALNIA w dobrym stanie jaworowa natchymiaś tanio do sprzedania. Oferty do Adm. Republiki pod „Sy-pialnia”. 20

OKAZYJNIE tanio do sprzedania dobrze urządzona pracownia swetrów, składająca się z 2 maszyn Nr. 10, 1 maszyny Nr. 9, 1 maszyny Nr. 7, 1 maszyny Oberloka, 1 gładkiej Singera, Szpulmaszyny z motorem oraz różnych innych części. Oferty dla „G” do Republiki. 21

Lokale
KTO POSZUKUJE mieszkania, lokalu fabrycznego, biurowego, pokoju z klatki schodowej, zgłasza się do jednego pod wzgl. organizacyjnym w Łodzi biura „Polruch”. Al. Kościuszki 27, telefon 141-01. 132-01.

POKÓJ umeblowany frontowy, wejście zupełnie niekrepujące z używalnością telefonu, łazienki do wynajęcia, Zawadzka 38, m. 9. 20

UMEBLOWANE 2 pokoje z kuchnią wszelkimi wygodami, telefon, odnalmę. Ogłada Piotrkowska 101 fr. 1 piętro, m. 4. 18

BEZ ODSŁEPNEGO!!! Mieszkania, lokale handlowe, biurowe i fabryczne, poleca biuro „Lokum”, Piotrkowska Nr. 79, front II piętro, tel. 164-29.

DUŻY frontowy słoneczny umeblowany pokój do wynajęcia. Wejście niekrepujące. Winda, telefon 122-11. 20

PIĘKNE umeblowany pokój frontowy 1-sze piętro, telefon, do wynajęcia Piotrkowska 128, m. 2. 21
ODSTĄPIE część lokalu w najlepszym punkcie miasta przy ul. Piotrkowskiej, nadający się na kantor wymiany, na czytelnię lub t. p. Oferty składać proszę pod „S. 100” do Republiki. 20
POKÓJ słoneczny umeblowany do wynajęcia, Andrzeja 29, m. 18. 20
ŁADNY pokój umeblowany z wygodami i telefonem, Aleja 1-go Maja 15, fr. I p., m. 3 tel. 215-16. 20
W LUBLINIE w centrum miasta do wynajęcia sklep frontowy ze składami w podwórzu. Oferty: Cukier, Lublin, Krakowskie Przedm. 26. 26
OD GOSPODARZA do wynajęcia od 1. 10 3 pokoje z kuchnią, 1 piętro, Rzgowska Nr. 17a. Dozorca wskaże. 26

DUŻY, ładny pokój frontowy i 1 mniejszy z wygodami odnajmę natchymiaś, Piotrkowska 55, m. 7. 20
LOKAL 6-pokojowy z wszelkimi wygodami zaraz do oddania Narutowicza Nr. 1 przy Piotrkowskiej. Dozorca wskaże. 21

Posady
CEROWACZKA wykwalifikowana uszkodzonej garderoby męskiej i damskiej, pracuje obecnie u siebie w prywatnym mieszkaniu od 8-18, Łódź, ul. Orła 5, m. 35 (dawniej w Tkalni Sztucznej, Piotrkowska 92). 22

POTRZEBNA starsza panna do kapeluszy salon mód „Tola”, Piotrkowska 134.

WIRFER do raszki poszukiwany. Oferty pod „Mustrowanie”.

POTRZEBNY służący zaraz. Zgłaszać się Brzezińska 36, Ruszczak. 20

POSADA wykwalif. nauczyciela 7 oddziału wakuje w szkole żydowskiej. Odpisy świadectw „Niezwiązkowy”. 21

ZWIĄZEK Zrzeszenia Pośredników m. Łodzi, Piotrkowska 41 zawiadamia, że przez nasz związek można dostać różne mieszkania i lokale fabryczne. Zafawiamy szybko. 21

Rozmaito
S. GELBARDÓWNA Institutrice diplomee wznowiła lekcje francuskiego, Piotrkowska 152. Tel. 105-43 w godz. 2-5-ej.

WPÓLNIKA (czkę) do prosperującego zakładu fizykalnej terapii i gimnastyki loczniej w centrum miasta poszukuje. Oferty sub „Terapia”. 20

TEODORY-LASK Kawiarnia „Adria” wydaje obiady, całodzienne utrzymanie również z mieszkaniem. Najzdrowsza okolica. Kuchnia rytualna. Ceny bardzo przystępne. 18

Pokój z alkową
duży, nieumeblowany do wynajęcia od dnia 1 września 1932 r. Gdańska 42, m. 3.

DO SPRZEDAŻY nowoczesnych przyrządzeń domowych
poszukujemy
zastępców
Zgłoszenia pod „Zastępca”.

Fabryka waty
i wyrobów pościelowych, egzystująca od 1875 r. poszukuje odpowiedzialnego zastępcę na Warszawę. Łaskawe oferty prosimy kierować B-cia KRECZMER, Warszawa, ulica Chłodna 29.

Do akt Nr. 440 1932 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 12, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Piramowicza 7, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 30 sierpnia 1932 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. 11-go Listopada Nr. 13, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Bernarda Blumenfelda i skła dających się z towarów galanterijnych, mebli i urządzenia sklepu, oszacowanych na sumę Zł. 2.505 gr. 60. Łódź, dnia 11 sierpnia 1932 r. Komornik ADAM JAROSZYŃSKI.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49, Godz. przyleć Redakcji 6-7 po poł. Tel. Adm. 122-14, Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 149-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd Republika” 65-14e
Prenumerata „Il. Republiki” Ogłoszenia:
od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 5.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republiki” wraz z odnośnieniem 7.00 złotych
Zwyczajne: 12 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szpalt)
W tekście: 50 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt)
NA STR. 1-ej i 2-ej za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt)
NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetryowy (na str. 4-szp.) Zareczone zagraniczne o 100 proc. drożej
Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada
Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej
Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł. 1.50
Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.
Słuszne reklamacje beda uwzględniane, o ile wniesione beda najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo się zmieniają treść ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.